

Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου
Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών επιστημών

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών
Πολιτιστική Πολιτική και Ανάπτυξη

Μεταπτυχιακή Διατριβή

**ΑΝΟΙΚΤΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΚΥΠΡΟΥ**

«Η μελέτη της περίπτωσης της Ελληνικής Εταιρείας Προστασίας της Πνευματικής Ιδιοκτησίας (ΑΕΠΙ): Νομικές και πολιτιστικές συνέπειες της μη ορθολογικής συλλογικής διαχείρισης των δικαιωμάτων των δημιουργών μουσικών έργων» .

Ελένη Παρτάλη

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια
Μαρίνα Μαρκέλλου

Η παρούσα μεταπτυχιακή διατριβή υποβλήθηκε προς μερική εκπλήρωση των απαιτήσεων για απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στην Πολιτιστική Πολιτική και Ανάπτυξη από τη Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου.

Δεκέμβριος 2018

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα διπλωματική διατριβή στοχεύει στην περιγραφή της συλλογικής διαχείρισης των πνευματικών δικαιωμάτων μουσικών έργων στο ελληνικό κράτος με κεντρικό άξονα την μελέτη της περίπτωσης της Ανώνυμης Εταιρείας Πνευματικής Ιδιοκτησίας (ΑΕΠΙ). Αρχικά, εξετάζεται το ελληνικό νομοθετικό πλαίσιο και γίνεται μια εννοιολογική προσέγγιση των όρων που απαρτίζουν την πνευματική ιδιοκτησία.

Ακολουθεί η μελέτη της περίπτωσης της Ανώνυμης Εταιρείας Πνευματικής Ιδιοκτησίας (ΑΕΠΙ) και η έρευνα γύρω από τα γεγονότα που ήρθαν στο φως της δημοσιότητας τα τελευταία χρόνια, οδηγώντας στην παύση λειτουργίας της έπειτα από την οριστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας της από το Υπουργείο Πολιτισμού. Παράλληλα εξετάστηκαν οι κοινωνικές, πολιτιστικές και οικονομικές προεκτάσεις που προέκυψαν από την συγκεκριμένη υπόθεση, καθώς επίσης γίνεται και εκτενείς αναφορά στο ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο με παράθεση πληροφοριών για την διαχείριση πνευματικών δικαιωμάτων μουσικών έργων από ομόλογους ευρωπαϊκούς οργανισμούς.

Η εργασία είναι κατά βάση βιβλιογραφική, βασιζόμενη κυρίως σε νομικά εγχειρίδια, επιστημονικά άρθρα, νομοθετήματα και δημοσιογραφικές πηγές. Επικουρικά, γίνεται χρήση ερωτηματολογίων προς κάποιους αρμοδίους ώστε να φωτιστούν με χρήσιμες πληροφορίες κάποια σημεία της δράσης της εταιρείας ΑΕΠΙ, οι πληροφορίες των οποίων αναλύονται με τη μέθοδο της ποιοτικής ανάλυσης.

Συνοψίζοντας, προκύπτουν νέοι προβληματισμοί για τη συλλογική διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων σε συνάρτηση με τις νέες τεχνολογίες που διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στη σύγχρονη πραγματικότητα. Τέλος προτείνονται νέες μέθοδοι για την συλλογική διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων μουσικών έργων.

SUMMARY

This master thesis aims at describing the collective management of the copyrights of musical works in the Greek state, with a focus on the study of the case of the Greek Intellectual Property Corporation (AEPI). Initially, the Greek legislative framework is considered and a conceptual approach is made to the terms that make up the intellectual property.

This is followed by the study of the case of the Intellectual Property Corporation (AEPI) and the research of the events that have come to light in recent years, leading to its closure following the definitive revocation of its license by the Ministry of Culture. At the same time, the social, cultural and economic implications of this case were examined, as well as an extensive reference to the European legislative framework with information on copyright management of musical works by homologous European organizations.

The work is basically bibliographical, based mainly on legal manuals, scientific articles, legislation and journalistic sources. In the alternative, questionnaires are used by some officials to give useful information to some points of the AEPI's activity, the information of which is analyzed by the method of qualitative analysis.

In summary, there are new concerns for the collective management of copyright in connection with the new technologies play a crucial role in contemporary reality. Finally, proposed new methods for collective management of copyright musical works.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η παρούσα διπλωματική εργασία εκπονήθηκε το διάστημα μεταξύ Οκτωβρίου 2017 και Δεκεμβρίου 2018 στα πλαίσια του μεταπτυχιακού προγράμματος Πολιτιστική Πολιτική και Ανάπτυξη του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου. Αποτελεί την τελευταία ενότητα προς την απόκτηση του μεταπτυχιακού τίτλου.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω όσους συνέβαλαν στην εκπόνησή της και ιδιαίτερα την επιβλέπουσα καθηγήτρια μου, κα Μαρκέλλου Μαρίνα, που με την πολύτιμη στήριξη της, την ενθάρρυνση και την καθοδήγηση της με βοήθησε απεριορίστα στη συγγραφή και την ολοκλήρωση της εργασίας μου.

Ευχαριστίες απευθύνω στην δικηγόρο κα Πουρναρά Αικατερίνη και τον διοργανωτή μουσικών εκδηλώσεων κο Σαργιάνο Μάριο, που με τις πληροφορίες που μοιράστηκαν μαζί μου και τη συμμετοχή τους στην ποιοτική έρευνα που υλοποιήθηκε μέσω ερωτηματολογίων, με βοήθησαν να κατανοήσω πληροφορίες εξαιρετικά χρήσιμες για την εργασία μου.

Τέλος θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους στενούς μου ανθρώπους που με τη στήριξη και την κατανόηση τους με ενθάρρυναν στην υλοποίηση της παρούσας εργασίας και την ολοκλήρωση του μεταπτυχιακού μου.

*Παρτάλη Ελένη,
Αθήνα, Δεκέμβριος 2018*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ -----	σ. 8
-----------------------	------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο : ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΙ ΟΡΟΙ / ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

1.1. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ -----	σ. 10
1.2. ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ-----	σ. 10
1.3. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ – ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥ -----	σ. 11
1.4. ΣΥΓΓΕΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ-----	σ. 12
1.5. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ-----	σ. 12
1.6. ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ-----	σ. 13
1.7. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ-----	σ. 14

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο : ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

2.1. Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ-----	σ. 17
2.2. ΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ (ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ) -----	σ. 17
2.3. ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ-----	σ. 18
2.4. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ Ν. 4481/2017-----	σ. 19
2.5. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ-----	σ. 21
2.6. ΕΥΡΩΠΗ VS ΕΛΛΑΔΑ: ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ -----	σ. 22

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ (ΑΕΠΙ)

3.1. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ-----	σ. 25
-----------------------------	-------

3.2. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΜΕ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ-----	σ. 25
3.3. Η ΚΑΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΕΠΙ. ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ -----	σ. 26
3.4. ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ-----	σ. 29

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΕΚΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

4.1. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΕΠΙ-----	σ. 31
4.2. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΣ-----	σ. 32
4.3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΤΡΙΤΟΥΣ---	σ. 33
4.4. ΕΥΡΥΤΕΡΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΕΚΤΑΣΕΙΣ-----	σ. 35
4.5. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΠΟΨΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΕΠΙ: ΜΙΑ ΚΡΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΩΝ-----	σ. 36

ΕΠΙΛΟΓΟΣ/ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-----	σ. 40
-----------------------------------	--------------

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ-----	σ. 42
-------------------------	--------------

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-----	σ. 46
--------------------------	--------------

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η αναγκαιότητα συσπείρωσης των δημιουργών για την αποτελεσματική προάσπιση των πνευματικών δικαιωμάτων επί του έργου τους, οδήγησε από τα μέσα του 19ου αιώνα στην δημιουργία των πρώτων διαχειριστικών οργανισμών. Στον τομέα της μουσικής, ήδη από το 1847 καταγράφεται η πρώτη δημιουργία διαχειριστικού σωματείου στην Γαλλία, ο πρόδρομος του μετέπειτα οργανισμού συλλογικής διαχείρισης SACEM. Αφορμή για τη δημιουργία του προαναφερόμενου οργανισμού υπήρξε η επίσκεψη του συνθέτη Ernest Bourget το 1847 σε γνωστό καφέ του Παρισιού, όπου άκουσε να εκτελείται δικό του έργο χωρίς την προηγούμενη άδεια του. Το γεγονός αυτό στάθηκε αφορμή ώστε να κινηθεί νομικά με αποτέλεσμα το δικαστήριο να αποφανθεί υπέρ του. Έκτοτε, παγιώθηκε η αρχή ότι οι δημιουργοί και οι συνθέτες είχαν δικαίωμα εκτέλεσης στα δικά τους έργα και ότι πρέπει να καταβάλλεται αμοιβή για όσα από αυτά εκτελούνται δημόσια (Σινανίδου 2009: 926).

Το 1886 υπογράφηκε η Σύμβαση της Βέρνης για την προστασία των λογοτεχνικών και καλλιτεχνικών έργων και αναγνώρισε - για πρώτη φορά στο πλαίσιο του διεθνούς δικαίου - τα δικαιώματα δημόσιας εκτέλεσης των δημιουργών και των συνθετών (μαζί με έναν αριθμό άλλων βασικών δικαιωμάτων) ως κύριο χαρακτηριστικό της προστασίας που πρέπει να παρέχεται σε όλους τους δημιουργούς (Κοτσίρης 2009: 4).

Με την τεχνολογική επανάσταση και τον συνεπαγόμενο πολλαπλασιασμό των τεχνικών δυνατοτήτων εκμετάλλευσης των έργων των δημιουργών, η ως άνω σκοπιμότητα μετατράπηκε σε αναγκαιότητα. Το φυσικό αποτέλεσμα ήταν η καθιέρωση των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης των πνευματικών δικαιωμάτων σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο με στόχο την αποτελεσματική προστασία των έννομων συμφερόντων των δημιουργών και την απρόσκοπτη, διασυνοριακή οικονομική εκμετάλλευση των έργων τους. Ωστόσο, δεν απουσιάζουν τα προβλήματα τόσο ως προς τη ρύθμιση της λειτουργίας των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης ή συλλογικής προστασίας δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων και των ανεξαρτήτων οντοτήτων διαχείρισης, όσο και ως προς τον έλεγχο της δράσης τους.

Στο πλαίσιο αυτό, η παρούσα μελέτη θα επικεντρωθεί στην εξέταση της υπόθεσης της Ελληνικής Εταιρείας Προστασίας της Πνευματικής Ιδιοκτησίας (ΑΕΠΙ) και τις πρόσφατες εξελίξεις στον ελλαδικό χώρο που οδήγησαν στην παρέμβαση της Υπουργού Πολιτισμού και την οριστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας της. Θα αναφερθούμε στο ζήτημα της δράσης του εν λόγω οργανισμού συλλογικής διαχείρισης, στη νομοθετική τροποποίηση με αφορμή την ενσωμάτωση στην Ελλάδα της Οδηγίας 2014/26/ΕΕ για τη συλλογική διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων καθώς και τη χορήγηση πολυεδαφικών αδειών για επιγραμμικές χρήσεις μουσικών έργων στην εσωτερική αγορά.

Μια αναφορική επισκόπηση επιλεγμένων οργανισμών συλλογικής διαχείρισης στην Ευρώπη κρίνεται αναγκαία αφού θα έχει ως στόχο την

παρατήρηση της διαφοροποίησης ανάλογα με το θεσμικό πλαίσιο του εκάστοτε κράτους και της αντίστοιχης πολιτιστικής πολιτικής.

Τα βασικά ερευνητικά ερωτήματα αφορούν στο νομικό πλαίσιο σχετικά με τη συλλογική διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων των δημιουργών μουσικών έργων. Επίσης θα αναφερθούμε στους υπάρχοντες οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης πνευματικών δικαιωμάτων των δημιουργών μουσικών έργων στην Ελλάδα λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς τις δυσκολίες και τις ασάφειες που προκύπτουν. Επίκεντρο θα αποτελέσει η μελέτη της εταιρείας ΑΕΠΙ καθώς και η παθογένεια και οι τρόποι αντιμετώπισης αυτής. Σημαντική παράμετρο αποτελούν οι κοινωνικές οικονομικές και πολιτιστικές προεκτάσεις που απορρέουν από την εν λόγω υπόθεση.

Στόχος είναι να φωτιστεί το ζήτημα της συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων μουσικών έργων στην ελληνική επικράτεια και να δημιουργηθούν νέοι προβληματισμοί για το μέλλον της διαχείρισης τους. Επίσης, γίνεται μια εννοιολογική ανασκόπηση της ελληνικής νομοθεσίας σχετικά με τα πνευματικά δικαιώματα και τη συλλογική διαχείριση.

Στην παρούσα εργασία οι περιορισμοί που παρουσιάστηκαν αφορούν στην αποδελτίωση της νομικής βιβλιογραφίας και στην εξεύρεση πρωτογενών πηγών αναφορικά με την εταιρεία ΑΕΠΙ. Ως εκ τούτου, μεγάλο μέρος του σχετικού κεφαλαίου της εργασίας για την ΑΕΠΙ είναι βασισμένο στην επίσημη ιστοσελίδα για την ΑΕΠΙ, τον Οργανισμό Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Ο.Π.Ι) και δημοσιογραφικές πηγές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο : ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΙ ΟΡΟΙ / ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

1.1. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

Ως πνευματική ιδιοκτησία ορίζεται το αποκλειστικό δικαίωμα του δημιουργού από το νόμο για τη διαχείριση ενός πνευματικού έργου. Ως έργο ορίζεται κάθε πνευματικό δημιούργημα λόγου, επιστήμης ή τέχνης. Συμπεριλαμβάνονται τα γραπτά ή προφορικά κείμενα, οι μουσικές συνθέσεις, θεατρικά και κινηματογραφικά έργα, έργα ζωγραφικής και γλυπτικής, εικαστικά, αρχιτεκτονικά έργα, οπτικοακουστικά έργα, ακόμη και βάσεις δεδομένων (Σταματούδη 2009: 15).

Η διάρκεια της πνευματικής ιδιοκτησίας αφορά στο χρόνο ζωής του δημιουργού και εβδομήντα (70) έτη από το θάνατο του. Μετά το πέρας της προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας το δημόσιο μπορεί να ασκεί τις εξουσίες του δημιουργού και τη διαχείριση του πνευματικού έργου. Αφού παρέλθει το ανωτέρω χρονικό διάστημα το έργο καθίσταται "κοινό κτήμα", ένα πολιτιστικό αγαθό που είναι προσιτό στον καθένα (Σαραφιανός 2009: 625).

Ο ταχύτατα αναπτυσσόμενος χώρος της πολιτιστικής βιομηχανίας, η ποικιλομορφία των μεθόδων παραγωγής, τα διαρκώς εξελισσόμενα τεχνολογικά μέσα και το διεθνές ενδιαφέρον για την διαχείριση και την ελεύθερη διακίνηση των ιδεών, έχουν επιφέρει πλήθος ρυθμίσεων για τα ζητήματα της πνευματικής ιδιοκτησίας. Έχουν επικρατήσει δύο συστήματα αναφορικά με την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας. Πρώτο, το αγγλοσαξωνικό (copyright) σύστημα μέσω ενός οικονομικό-κεντρικού άξονα με επίκεντρο την οικονομική προστασία και δεύτερο το ηπειρωτικό σύστημα, μέσω ενός ανθρωποκεντρικού άξονα, όπου ο δημιουργός και η προστασία του έργου, της ιδέας του είναι το επίκεντρο (Κοτσίρης 2009: 3).

Η σύγχρονη έννοια της πνευματικής ιδιοκτησίας εμπεριέχει το συμβιβασμό ανάμεσα στην προστασία του δημιουργού και την ωφέλεια για την πολιτιστική οικονομία. Επίσης μπορεί να λειτουργήσει και ως μέσο ταξινόμησης των πολιτιστικών προϊόντων, καθώς και να χρησιμοποιηθεί από οικονομικά και κοινωνικά συστήματα διαχείρισης της πληροφορίας και των πολιτιστικών αγαθών (Κοτσίρης 2009: 3).

1.2. ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Η πολιτιστική παραγωγή σε διεθνές επίπεδο αναπτύσσεται και εξελίσσεται ταχύτατα, με αποτέλεσμα ολοένα και μεγαλύτερο κοινό να απολαμβάνει πλήθος πολιτιστικών έργων. Σε αυτό το στάδιο συναντάμε το δίκαιο της πνευματικής ιδιοκτησίας, η οποία καλείται μέσω νόμων και ρυθμίσεων να ορίσει το πλαίσιο συνύπαρξης ανάμεσα στους δημιουργούς / δικαιούχους και τους χρήστες των πολιτιστικών αγαθών (Κουμάντος 2009: 7).

Στην ελληνική νομοθεσία κεφαλαίωδης νόμος για την πνευματική ιδιοκτησία είναι ο νόμος 2121/1993, ο οποίος ρύθμισε συνολικά τα θέματα περί πνευματικής ιδιοκτησίας ως προς το περιεχόμενο, το συμβατικό πλαίσιο και την έννομη προστασία. Καθιέρωσε την προστασία των συγγενικών δικαιωμάτων και θέσπισε το

πλαίσιο της συλλογικής διαχείρισης πνευματικών δικαιωμάτων, για πρώτη φορά στο ελληνικό κράτος (Σταυρίδου 2014: 234).

Ο σχετικός νόμος, έχει υποστεί αρκετές τροποποιήσεις σε βάθος χρόνου, κυρίως με σκοπό την εναρμόνιση με τις διεθνείς συμβάσεις και τις κοινοτικές οδηγίες. Σημαντική τροποποίηση με τον νόμο 3524/2007 αποτελεί η ενσωμάτωση στο ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας για το δικαίωμα παρακολούθησης¹ και της Οδηγίας για την πρόβλεψη διοικητικού προστίμου σχετικά με την παράνομη κατοχή και εμπορία λογισμικού και φορέων ήχου (Κουμάντος 2009: 8).

Ο πιο πρόσφατος νόμος για τα πνευματικά δικαιώματα θεσπίστηκε το 2017 (ν.4481/2017) και περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, ρυθμίσεις για τη συλλογική διαχείριση δικαιωμάτων, ρυθμίσεις για την προσβολή πνευματικών και συγγενικών δικαιωμάτων στο διαδίκτυο, καθώς και τροποποιημένες ή καταργημένες διατάξεις του ν.2121/1993 (Κοριατοπούλου – Αγγελή 2017: 28).

1.3. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ – ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥ

Η έννοια του δημιουργού συνδέει άρρηκτα το δημιουργό με τη δημιουργική πράξη και είναι το φυσικό πρόσωπο που έχει την ικανότητα να δημιουργεί (Παπαδοπούλου 2009: 202). Η πνευματική δημιουργία προστατεύεται από τη νομοθεσία η οποία παρέχει ορισμένα δικαιώματα / εξουσίες στο δημιουργό.

Το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας που αποδίδεται στους δημιουργούς, συμπεριλαμβάνει το ηθικό και το περιουσιακό δικαίωμα. Πρόκειται για το αποκλειστικό δικαίωμα που επιτρέπει στο δικαιούχο να ασκεί όλες τις εξουσίες (περιουσιακές ή ηθικές) που το δικαίωμα παρέχει και του προσφέρει τη δυνατότητα να απαγορεύει τη άσκηση εξουσιών σε τρίτους (Παπαδοπούλου 2009: 450).

Το περιουσιακό δικαίωμα εξασφαλίζει στους δημιουργούς το δικαίωμα εκμετάλλευσης του έργου τους και των οικονομικών απολαβών που συνεπάγονται από την εκμετάλλευση τους (Σταματούδη 2009:98). Το ηθικό δικαίωμα είναι η ηθική εξουσία του δημιουργού πάνω στο έργο το, είναι ανεξάρτητο από το περιουσιακό και παραμένει στο δημιουργό ακόμα και μετά την μεταβίβαση του περιουσιακού δικαιώματος (Παπαδοπούλου 2009:132).

Πιο συγκεκριμένα, με το περιουσιακό δικαίωμα, ο νόμος δίνει στους δημιουργούς την εξουσία να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν την αναπαραγωγή, τη μετάφραση, την διασκευή, τη διανομή, την εκμίσθωση και το δημόσιο δανεισμό των έργων τους, καθώς επίσης τη δημόσια εκτέλεση, τη μετάδοση ή αναμετάδοση και την παρουσίαση των έργων τους στο κοινό (Σταματούδη 2009: 93).

Παράλληλα σχετικά με το ηθικό δικαίωμα, ο νόμος δίνει στους δημιουργούς την εξουσία να αποφασίζουν για τον τόπο, τον χρόνο και τον τρόπο που το έργο τους θα γίνει προσβάσιμο στο κοινό, της αναγνώρισης της πατρότητας πάνω στο έργο τους, της απαγόρευσης τροποποίησης του έργου τους, της προσπέλασης του έργου τους ακόμα και να το περιουσιακό δικαίωμα ανήκει σε άλλον δικαιούχο (Παπαδοπούλου 2009:132).

---

¹ Σύμφωνα με το άρθρο 5§6 Ν2121/1993, το δικαίωμα παρακολούθησης αφορά στο δικαίωμα αξίωσης αμοιβής του δημιουργού σε περίπτωση που το έργο του μεταπωληθεί μέσω εμπόρου τέχνης (Παπαδοπούλου 2012: 13).

Το πνευματικό δημιούργημα δεν περιορίζεται μόνο στην οικονομική ή την ηθική εκμετάλλευση του από το δημιουργό, αλλά μπορεί να συνεισφέρει στην πνευματική και καλλιτεχνική ενδυνάμωση του κοινωνικού συνόλου και σε ορισμένες περιπτώσεις και στους μηχανισμούς λειτουργίας του εθνικού κράτους (Παπαδοπούλου 2009: 450).

Επιπροσθέτως, αξίζει να σημειωθεί ότι υπάρχουν τρία είδη δικαιωμάτων που προστατεύονται από τη νομοθεσία. Το δικαίωμα του δημιουργού, όπως αναλύθηκε παραπάνω, τα συγγενικά δικαιώματα και το ιδιόρρυθμο (*sui generis*) δικαίωμα του κατασκευαστή/δημιουργού βάσεων δεδομένων, το οποίο τείνει να μοιάζει περισσότερο με το συγγενικό δικαίωμα, παρά με το δικαίωμα του δημιουργού.

1.4. ΣΥΓΓΕΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Πρόκειται για τα συσχετιζόμενα με την πνευματική ιδιοκτησία δικαιώματα, που αφορούν σε δραστηριότητες που σχετίζονται με την πνευματική δημιουργία. Τα έργα στα οποία αποδίδονται τα συγγενικά δικαιώματα, μπορεί να έχουν αρκετές ομοιότητες με τα πνευματικά έργα άλλα δεν είναι αυτοτελή, καθώς δεν παρουσιάζουν τα χαρακτηριστικά που αποτελούν την πνευματική δημιουργία (Κυπρούλη 2009: 811).

Περιπτώσεις παροχής εργασιών σχετικές με την πνευματικά έργα αποτελούν οι καλλιτέχνες που ερμηνεύουν ή εκτελούν έργα, παραγωγοί ήχου και εικόνας, ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί και εκδότες εντύπων. Οι ανωτέρω περιπτώσεις συμβάλλουν καταλυτικά στην δημόσια εκτέλεση, την αναπαραγωγή και την διάδοση των έργων στο κοινό (Κυπρούλη 2009: 811).

Τα συγγενικά δικαιώματα είναι μια κατηγορία δικαιωμάτων που παρουσιάζει έντονη ανομοιογένεια δικαιωμάτων. Ενώ οι εκτελεστές μουσικών έργων παρουσιάζουν την μεγαλύτερη ομοιογένεια, και είναι εξίσου σημαντική η θέση τους όπως και των δημιουργών, στις περιπτώσεις των παραγωγών, εκδοτών ή οργανισμών επικρατεί το τεχνοκρατικό / επιχειρηματικό στοιχείο που μικρή σχέση έχει με την πνευματική δημιουργία, αλλά η “συγγενική” σχέση τους με την πνευματική δημιουργία, τους εξασφαλίζει την προστασία των συγγενικών δικαιωμάτων (Κυπρούλη 2009: 812).

Κοινό σημείο αναφοράς για τα συγγενικά δικαιώματα αποτελεί η παραχώρηση στο σύνολο τους των αποκλειστικών και ενοχικών δικαιωμάτων. Με τον τρόπο αυτό προστατεύονται οι καλλιτέχνες (εκτελεστές/ερμηνευτές) αλλά και οι επενδυτές της τέχνης. Επίσης προστατεύονται επί ίσης διάρκειας όλα τα συγγενικά δικαιώματα (Κυπρούλη 2009: 813).

1.5. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Υπάρχουν δύο τρόποι προστασίας και διαχείρισης των πνευματικών δικαιωμάτων. Ο πρώτος τρόπος εντοπίζεται στην διαχείριση τους από τον ίδιο το δημιουργό – ατομική διαχείριση – και ο δεύτερος μέσω οργανισμών συλλογικής διαχείρισης πνευματικών δικαιωμάτων.

Ο δημιουργός έχει το δικαίωμα να προστατεύσει και να διαχειριστεί μόνος του τα δικαιώματα των έργων του. Έχει τη δυνατότητα εφόσον το επιθυμεί να συνάπτει συμβάσεις με τους ενδιαφερόμενους για τη χρήση των έργων του, να διαπραγματεύεται και να εισπράττει αμοιβή για τα πνευματικά του δικαιώματα. Στις σύγχρονες κοινωνικές συνθήκες, όπου είναι εκτεταμένη η χρήση της τεχνολογίας και η τεράστια έκταση της πολιτιστικής βιομηχανίας και πολιτιστικής κατανάλωσης, κάτι τέτοιο δεν συνηθίζεται (Σινανίδου 2009: 931). Παρόλα αυτά, η νέες τεχνολογίες δίνουν πολλές δυνατότητες στους δημιουργούς για την αυτοδιαχείριση των πνευματικών τους έργων και παρατηρείται διαρκής εξέλιξη.

Στην περίπτωση της συλλογικής διαχείρισης ο δημιουργός ή δικαιούχος συγγενικού δικαιώματος αναθέτει τη διαχείριση και την προστασία του περιουσιακού του δικαιώματος σε οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης, ώστε να διαχειρίζεται και να διαπραγματεύεται με τους χρήστες τα δικαιώματα και τις αμοιβές για τους δημιουργούς (Σινανίδου 2009: 931).

1.6. ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Η ανάθεση της διαχείρισης του περιουσιακού δικαιώματος των δημιουργών σε οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης προέκυψε λόγω της αδυναμίας των δημιουργών να παρακολουθήσουν όλες τις περιπτώσεις χρήσης των έργων τους ανά τον κόσμο, να διαπραγματεύονται τους όρους για τη χρήση αυτή και να εισπράττουν τη σχετική αμοιβή. Ως οργανισμός συλλογικής διαχείρισης πνευματικών δικαιωμάτων ορίζεται από το νόμο κάθε οργανισμός που έχει την (συλλογική) διαχείριση των δικαιωμάτων της ιδιοκτησίας του δημιουργού/δικαιούχου ή των συγγενικών δικαιωμάτων ως αποκλειστικό σκοπό του ή ως κύριο σκοπό του (Σινανίδου 2009: 928)

Ο πρώτος οργανισμός συλλογικής διαχείρισης ιδρύθηκε στη Γαλλία το 1851 έπειτα από μια δικαστική διαμάχη τριών Γάλλων δημιουργών με τη διεύθυνση ενός καφέ στο Παρίσι, στο οποίο εκτελούσαν έργα τους δημόσια χωρίς την άδεια τους και χωρίς καταβολή κάποιας αμοιβής. Η δικαίωση των δημιουργών οδήγησε στη δημιουργία του πρώτου οργανισμού συλλογικής διαχείρισης (εφεξής ΟΣΔ), πρόδρομου του σημερινού γαλλικού οργανισμού SACEM². Έπειτα, το 1926 ιδρύθηκε η CISAC³, το 1929 η BIEM⁴ και το 1981 η AGICOA⁵ (Σινανίδου 2009: 926 – 927).

---

² SACEM: Société des Auteurs, Compositeurs et Éditeurs de Musique. Πρόκειται για μη κερδοσκοπική εταιρεία με αποστολή τη συλλογή και διανομή των δικαιωμάτων που οφείλονται στους συντάκτες, τους συνθέτες και τους εκδότες μουσικής και εδρεύει στη Γαλλία (SACEM 2018).

³ CISAC: Confédération Internationale des Sociétés d'Auteurs et Compositeurs. Είναι ένας διεθνής μη κυβερνητικός, μη κερδοσκοπικός οργανισμός που έχει ως στόχο την προστασία των δικαιωμάτων και προωθεί τα συμφέροντα των δημιουργών σε όλο τον κόσμο. Υποστηρίζεται από ισχυρή νομική προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγραφέων. Είναι το μεγαλύτερο παγκόσμιο δίκτυο συλλόγων συγγραφέων, γνωστό και ως Οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης, εταιρείες συλλογικής προστασίας δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, εταιρείες συλλογικής διαχείρισης ή Οργανώσεις Εκτελεστικών Δικαιωμάτων (CISAC 2018).

⁴ BIEM: Bureau International des Sociétés Gérant les Droits d'Enregistrement et de Reproduction Mécanique. Συνομοσπονδία Οργανισμών Προστασίας Πνευματικής Ιδιοκτησίας

Στην ελληνική νομοθεσία ο θεσμός της συλλογικής διαχείρισης συναντάται από πολύ νωρίς με τον ν.ΓΥΠΓ/1909 σχετικά με τα θεατρικά έργα και αργότερα με το ν.2387/1920 για την πνευματική ιδιοκτησία και μέχρι την ψήφιση του ν.2121/1993, όπου αφιερώθηκε ένα ολόκληρο κεφάλαιο στη συλλογική διαχείριση. Βασικός σκοπός του αναφερόμενου νόμου υπήρξε η προστασία του δημιουργού, του έργου του αλλά και η προστασία του από τους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης, εξαιτίας της μονοπωλιακής τους θέσης ως διαχειριστές των δικαιωμάτων τους και της περιουσίας τους (Καλλινίκου 2018: 321).

Ο νότος 2121/1993 έχει ως επίκεντρο την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας, την προστασία δηλαδή του έργου του δημιουργού, θεσπίζοντας τους περιορισμούς για το πνευματικό δικαίωμα π.χ. στις περιπτώσεις αναπαραγωγής για ιδιωτική χρήση, διδασκαλία ή για δικαστικούς σκοπούς και ορίζει την διάρκεια προστασίας που παρέχει το δικαίωμα και ρυθμίσεις για συμβάσεις και άδειες εκμετάλλευσης.

Ακολουθως, εξετάζει τα συγγενικά δικαιώματα και θεσπίζει τα μέτρα για την προστασία και τη διαχείριση τους. Ορίζει επίσης την έννοια της συλλογικής διαχείρισης και οριοθετεί τη δράση, τις υποχρεώσεις και το πλαίσιο λειτουργίας των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης. Αναλύει και ρυθμίζει ακόμη, ειδικά θέματα όπως το δικαίωμα της πνευματικής ιδιοκτησίας σε σχέση με τα προγράμματα των ηλεκτρονικών υπολογιστών. Τέλος, προβλέπει μέτρα πρόληψης ενδεχόμενης προσβολής του δικαιώματος αλλά και κυρώσεις αστικές και ποινικές σε περίπτωση προσβολής του (Σταυρίδου 2014: 234).

Ο νόμος Ν.4481/2017⁶ επανακαθορίζει το καθεστώς λειτουργίας της συλλογικής διαχείρισης. Πρόκειται για ένα αυτόνομο νομοθέτημα και όχι τροποποίηση των διατάξεων του βασικού νόμου 2121/1993 για την πνευματική ιδιοκτησία. Εστιάζει στους ΟΣΔ και ρυθμίζει αναλυτικά το πλαίσιο λειτουργίας τους. Παράλληλα ρυθμίζει το ζήτημα των πολυεδαφικών αδειών⁷, την επέκταση του πεδίου εφαρμογής της ιδιωτικής αναπαραγωγής, ζητήματα που έχουν να κάνουν με προσβολή μέσω διαδικτύου καθώς και την άρση απορρήτου για προσβολές στο διαδίκτυο (Κοριατοπούλου – Αγγελή 2017: 28 – 31).

για τα Μηχανικά Δικαιώματα. Πρόκειται για διεθνή οργανισμό που συντονίζει τις νόμιμες συμφωνίες παραχώρησης άδειας εκμετάλλευσης μεταξύ διαφορετικών χωρών. Η BIEM εδρεύει στο Neuilly-sur-Seine της Γαλλίας και αντιπροσωπεύει 55 κοινωνίες από 59 χώρες (BIEM 2018).

⁵ AGICOA: Association de Gestion Internationale Collective des Oeuvres Audiovisuelles. Πρόκειται για οργανισμό που έχει αναλάβει τη συλλογική διαχείριση δικαιωμάτων για περισσότερους από 7.000 παραγωγούς / διανομείς παγκόσμιων οπτικοακουστικών έργων και / ή τους εκχωρητές τους (τους δικαιούχους) στον τομέα της καλωδιακής τηλεόρασης και παρόμοιων μέσων αναμετάδοσης. Η AGICOA εισπράττει δικαιώματα και τα διανέμει στους κατόχους δικαιωμάτων. Ιδρύθηκε ως Συμμαχία 14 οργανισμών και εδρεύει στη Γενεύη (AGICOA 2018).

⁶ Ο πλήρης τίτλος του νόμου Ν.4481/2017, όπως δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης είναι: «Συλλογική διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων, χορήγηση πολυεδαφικών αδειών για επιγραμμικές χρήσεις μουσικών έργων και άλλα θέματα αρμοδιότητας Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού» (ΦΕΚ Α' 100/20-7-2017).

⁷ Ως «Πολυεδαφική άδεια» νοείται η άδεια που καλύπτει την επικράτεια περισσότερων μελών – κρατών της ΕΕ (Κοτσίρης 2017: 232).

1.7. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Οι πρώτες νομοθετικές ρυθμίσεις για τα πνευματικά δικαιώματα, επιγραμματακά, είναι το Αγγλικό Copyright Act(1709), η Γαλλική νομοθεσία (1791 και 1793), ο Νόμος των ΗΠΑ (1790) και ο γερμανικός Νόμος (1871). Η περίοδος αυτή χαρακτηρίζεται από την αρχή της εδαφικότητας και την έλλειψη διεθνούς προστασίας, όπου η προστασία που αναγνωρίζεται σε ένα κράτος δεν εφαρμόζεται στο άλλο. Το 19ο αιώνα τα κράτη αρχίζουν να επιζητούν την ενίσχυση της προστασίας σε διεθνές επίπεδο, διότι αντιμετώπισαν τα πρώτα προβλήματα πειρατικής αναπαραγωγής. Έτσι, δημιουργήθηκαν οι συνθήκες για τις πρώτες διεθνείς συμβάσεις (Καλλινίκου 2001:2).

Το 1886 θεσπίστηκε η *Διεθνής Σύμβαση της Βέρνης* για την προστασία λογοτεχνικών και καλλιτεχνικών έργων και τελευταία αναθεωρήθηκε στο Παρίσι το 1971. Πρόκειται για μια πολυμερή σύμβαση διεθνούς δικαίου, με την οποία τα συμβαλλόμενα κράτη συνέστησαν “ένωση κρατών”. Περιλαμβάνει διατάξεις προστασίας των δημιουργών, διοικητικές διατάξεις για τα μέλη της καθώς και διπλωματικής φύσεως διατάξεις αναφορικά με τις σχέσεις των κρατών – μελών της. Είναι μια ανοιχτή διεθνής σύμβαση και τα μέλη της ανέρχονται σε 164 (Κοτσίρης 2017: 315).

Το 1952 θεσπίστηκε η *Παγκόσμια Σύμβαση της Γενεύης* για τα φωνογραφήματα, με πρωτοβουλία της UNESCO⁸ και αποτελεί το δεύτερο συλλογικό σύστημα συλλογικής προστασίας για τα πνευματικά δικαιώματα. Η Ελλάδα έχει κυρώσει την παγκόσμια σύμβαση με το ν. 4254/1962, και έπειτα κύρωσε την τελευταία αναθεώρηση της Σύμβασης με το ν.100/1975. Χαρακτηρίζεται παγκόσμια διότι, σε αντίθεση με τη σύμβαση της Βέρνης που έχει ευρωπαϊκοκεντρική θέση, έχει επιτρέψει την είσοδο των ΗΠΑ σε αυτήν (Κοτσίρης 2017: 325).

Το 1961 θεσπίστηκε η *Διεθνής Σύμβαση της Ρώμης*, η οποία θεωρείται το βασικότερο κείμενο σε σχέση με την προστασία των συγγενικών δικαιωμάτων σε διεθνές επίπεδο. Προστατεύει τρεις βασικές κατηγορίες δικαιούχων: τους καλλιτέχνες/ερμηνευτές/εκτελεστές, τους παραγωγούς φωνογραφημάτων και τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς, παρέχοντας τους ένα ελάχιστο όριο προστασίας. Η Ελλάδα κύρωσε την Σύμβαση της Ρώμης με το ν.2054/1992 (Καλλινίκου 2005: 330 – 331).

Το 1994 θεσπίστηκε η *Συμφωνία TRIPS* (Trade Related Aspects of Intellectual Property Rights). Πρόκειται για τη Συμφωνία για τα δικαιώματα Διανοητικής Ιδιοκτησίας στον τομέα του Εμπορίου που υπογράφηκε στο Μαρακές. Καλύπτει όλο το πεδίο της πνευματικής ιδιοκτησίας, τα συγγενικά δικαιώματα και τη Βιομηχανική Ιδιοκτησία. Η Ελλάδα κύρωσε την Συμφωνία TRIPS με το ν.2290/1995 (Καλλινίκου 2005: 338).

Το 2001 θεσπίστηκαν οι *δύο Συνθήκες WIPO*⁹. Πρόκειται για τη *Συνθήκη WIPO για την πνευματική ιδιοκτησία και τη Συνθήκη WIPO για τις ερμηνείες*

⁸ Η UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) είναι ο Οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών για την Εκπαίδευση, την Επιστήμη και τον Πολιτισμό.

⁹ Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας (WIPO) είναι μια εξειδικευμένη υπηρεσία του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Είναι αφιερωμένη στην ανάπτυξη ενός διεθνούς συστήματος πνευματικής ιδιοκτησίας, το οποίο επιβραβεύει τη δημιουργικότητα, τονώνει την

εκτελέσεις και τα φωνογραφήματα, γνωστές και ως *Συνθήκες Internet*. Οι δύο αυτές Συνθήκες προσφέρουν λύσεις σε ορισμένα από τα προβλήματα που δημιουργεί η ψηφιακή τεχνολογία και διαμορφώνουν το διεθνές θεσμικό πλαίσιο για την προστασία των έργων και καλλιτεχνικών εισφορών στην κοινωνία των πληροφοριών (Καλλινίκου 2001:4).

καινοτομία και συμβάλλει στην οικονομική ανάπτυξη με παράλληλη διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος. Ο WIPO: Ιδρύθηκε το 1967 με εντολή από τα κράτη μέλη του να προωθήσει την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας σε ολόκληρο τον κόσμο μέσω της συνεργασίας μεταξύ των κρατών και σε συνεργασία με άλλους διεθνείς οργανισμούς. Η έδρα του Οργανισμού βρίσκεται στη Γενεύη της Ελβετίας (WIPO 2018).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο : ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

2.1. Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Η μουσική βιομηχανία είναι μία από τις κυριότερες «δημιουργικές» βιομηχανίες που πρωτοστατεί στην ανάπτυξη των μοντέρνων οικονομιών και πρωτοπορεί στην εξέλιξη και τη χρήση των νέων τεχνολογιών και του ηλεκτρονικού εμπορίου (Σαραφινός, 2003).

Η δομή της μουσικής βιομηχανίας σε συνάρτηση με τις νέες τεχνολογίες απαρτίζεται από εξειδικευμένους ρόλους και επαγγέλματα που σχετίζονται τόσο με τη διαδικασία ηχογράφησης όσο και με το μάρκετινγκ και τη διανομή. Βασικές κατηγορίες ρόλων/επαγγελμάτων αποτελούν οι δημιουργικοί καλλιτέχνες (συνθέτες, τραγουδοποιοί και εκτελεστές), οι παράγοντες (μάνατζερ, διαφημιστές κ.ά.) που δρουν εκ μέρους των καλλιτεχνών, οι μουσικοί εκδότες που δημοσιεύουν πρωτότυπα έργα σε διάφορες μορφές, οι μουσικές εταιρείες που δημιουργούν και διανέμουν τις διάφορες μορφές των μουσικών έργων και οι οργανισμοί που είναι υπεύθυνοι για τη συλλογή και διαχείριση δικαιωμάτων (Throsby 2002:2).

Το ζήτημα των πνευματικών δικαιωμάτων και ιδίως τις διαχείρισής τους και απόδοσης των αντίστοιχων αμοιβών στους δημιουργούς έχουν απασχολήσει την διεθνή κοινότητα από τον 18^ο αιώνα. Ακόμη περισσότερο όμως καθίσταται απαραίτητη η παρακολούθηση και η διαρκής αναπροσαρμογή της νομοθεσίας τις τελευταίες δεκαετίες, εξαιτίας της ραγδαίας εξέλιξης της τεχνολογίας. Η κοινωνία της πληροφορίας¹⁰ έχει εισάγει νέα δεδομένα στην εφαρμογή του δικαίου της πνευματικής ιδιοκτησίας.

2.2. ΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ (ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ)

Όπως έχει προαναφερθεί, η ελληνική νομοθεσία ορίζει την προστασία των πνευματικών έργων δια νόμων (βλ. ν.2121/1993 & ν.4481/2017), αρκεί να παρουσιάζουν τα εξής χαρακτηριστικά: να έχουν πρωτοτυπία¹¹, να είναι προϊόντα ανθρώπινης διάνοιας και να εκφράζονται με κάποιο τρόπο (Σταματούδη 2009: 21). Με αυτό τον τρόπο προκύπτει ότι τα μουσικά έργα ως πνευματικά έργα που αξίζουν προστασίας, παρουσιάζουν τις ίδιες ρυθμίσεις που διέπουν τα υπό προστασία πνευματικά δημιουργήματα. Αυτό συμβαίνει διότι η νομοθεσία δεν καθορίζει τα πνευματικά έργα σύμφωνα με τον τομέα της τέχνης που απευθύνονται, την αξία

---

¹⁰ Ο όρος «Κοινωνία της Πληροφορίας» εμφανίζεται για πρώτη φορά στη Λευκή Βίβλο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής το 1993 με τίτλο «Ανάπτυξη, ανταγωνιστικότητα, απασχόληση – οι προκλήσεις και η αντιμετώπισή τους στον 21^ο αιώνα»

¹¹ Ο όρος της πρωτοτυπίας αναφέρεται στη διάταξη του άρθρου 2§1 του ν.2121/1993 και είναι δομικό στοιχείο της έννοιας του πνευματικού έργου, χωρίς όμως να προσδιορίζεται (Τσίγκου 2017: 1509).

τους ή τον προορισμό τους, αλλά σύμφωνα με τα παραπάνω χαρακτηριστικά (Παπαιωάννου-Σιλτς 1990: 117).

Σημαντική παράμετρο για την προστασία των μουσικών έργων αποτελούν και σε αυτό το σημείο οι τεχνολογικές εξελίξεις, οι οποίες θέτουν νέους κανόνες και ρυθμίσεις για την διαχείριση και την προστασία των δικαιωμάτων μουσικών έργων. Η κοινωνία της πληροφορίας ευνοεί τη διακίνηση, την αναπαραγωγή, την αποθήκευση και την ανταλλαγή απεριόριστου αριθμού αντιγράφων μουσικών έργων και οπτικοακουστικού υλικού. Ο χρήστης¹² αποκτά μεγαλύτερη ελευθερία και η διαλειτουργικότητα χαρακτηρίζει τις νέες αυτές δυνατότητες των νέων τεχνολογιών. Με αυτό τον τρόπο, δημιουργείται εύφορο έδαφος για την ηλεκτρονική πειρατεία και νέοι τρόποι προσβολής των πνευματικών δικαιωμάτων (Καλλινίκου 2001: 33).

Η τεχνολογία εξελίσσεται ταχύτερα από τους τομείς δικαίου με αποτέλεσμα να είναι πάντα ένα βήμα μπροστά. Όταν ανακαλύφθηκαν τα τεχνικά μέσα ηχητικής, οπτικοακουστικής αναπαραγωγής την ισορροπία έφερε η εύλογη αμοιβή¹³, δηλαδή η δίκαιη ανταμοιβή του δικαιούχου, ως αντιστάθμισμα της αναπαραγωγής για την ιδιωτική χρήση και της αδυναμίας ελέγχου της ιδιωτικής ζωής των πολιτών (Καλλινίκου 2010: 20).

Τα μουσικά έργα, τα οποία από τη φύση τους διακρίνονται από μια αυξημένη κινητικότητα, έχουν ανάγκη μια πιο συντονισμένη διαχείριση και προστασία, την οποία οι δημιουργοί και οι δικαιούχοι συγγενικών δικαιωμάτων είναι αδύνατον να διαχειριστούν. Σε αυτή την περίπτωση είναι συνήθης η υποχρεωτική ή νόμιμη συλλογική διαχείριση. Πιο συγκεκριμένα η νομοθεσία, σε μια προσπάθεια να ισοσταθμίσει την ανάγκη του δημιουργού / δικαιούχου για μια δίκαιη αμοιβή και την ανάγκη των χρηστών να κάνουν νόμιμη χρήση των έργων, ορίζει την υποχρεωτική (ex lege) συλλογική διαχείριση (Παπαδοπούλου 2012:12).

2.3. ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η συλλογική διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων ορίζεται ξεκάθαρα από την ελληνική νομοθεσία. Ο πρόσφατος νόμος ν.4481/2017 ανασκευάστηκε στο πλαίσιο λειτουργίας της συλλογικής διαχείρισης, με αφορμή την ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2014/26/ΕΕ για τη συλλογική διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων και την χορήγηση πολυεδαφικών αδειών για επιγραμμικές χρήσεις μουσικών έργων. (Κοριατοπούλου – Αγγελή 2017: 28).

¹² Ως «χρήστης» νοείται κάθε πρόσωπο ή οντότητα που εκτελεί πράξεις που υπόκεινται σε άδεια, αμοιβή ή καταβολή αποζημίωσης στους δικαιούχους για τη χρήση των πνευματικών τους έργων. Δεν ανταποκρίνεται στην ιδιότητα του καταναλωτή (Κοτσίρης 2017: 216).

¹³ Το σύστημα της εύλογης αμοιβής τροποποιήθηκε με τον ν. 4481/2017 το άρθρο 18 του ν. 2121/1993 για την ιδιωτική αναπαραγωγή. Σύμφωνα με αυτό ορίζονται πλέον τα εξής μέσα για τα οποία οφείλεται εύλογη αμοιβή στην περίπτωση της αναπαραγωγής για ιδιωτική χρήση: τεχνικά μέσα, όπως συσκευές εγγραφής ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας, μαγνητικές ταινίες ή άλλοι υλικοί φορείς πρόσφοροι για την αναπαραγωγή ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας, στα οποία συμπεριλαμβάνονται οι υλικοί φορείς ψηφιακής αντιγραφής, ηλεκτρονικοί υπολογιστές και ηλεκτρονικές συσκευές (European Union Intellectual Property Office 2018).

Οι μορφές της συλλογικής διαχείρισης που αναγνωρίζονται από την ελληνική νομοθεσία είναι δύο. Αρχικά, συναντάται στη νομοθεσία η συλλογική διαχείριση σαν εθελοντική ή εκούσια επιλογή. Πρόκειται για την επιλογή του δικαιούχου να αποφασίσει αν επιθυμεί ή όχι να συνάψει συμβάσεις νομιμοποίησης για την διαχείριση των πνευματικών του δικαιωμάτων με κάποιον ΟΣΔ ή με κάποια Ανεξάρτητη Οντότητα Διαχείρισης, όπως ήταν μέχρι πρότινος η εταιρεία ΑΕΠΙ Α.Ε ή η ενεργή εταιρεία Αυτοδιαχείριση. Η δεύτερη μορφή που συναντάται είναι υποχρεωτική ή νόμιμη συλλογική διαχείριση και βρίσκεται έδαφος στην περίπτωση των ερμηνευτών / εκτελεστών μουσικών έργων και των δημιουργών φωνογραφημάτων. Συνήθως σχετίζεται με το δικαίωμα της εύλογης αμοιβής, χωρίς όμως να θεωρείται αυτονόητη η σύνδεση τους (Παπαδοπούλου 2012: 12 – 13).

Στην Ελλάδα σήμερα την συλλογική διαχείριση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας των πνευματικών δημιουργών του έργου(συνθετών, στιχουργών), ασκούν η Ειδική Υπηρεσία Έκτακτης Διαχείρισης Δικαιωμάτων (εφεξής ΕΥΕΔ), έπειτα από την ανάκληση της άδειας λειτουργίας της ΑΕΠΙ¹⁴, και η εταιρεία ΑΥΤΟΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ. Αρμόδιος για τη συλλογική διαχείριση συγγενικών δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας των παραγωγών/δισκογραφικών εταιρειών, των τραγουδιστών και των μουσικών είναι ο ενιαίος αστικός μη κερδοσκοπικός οργανισμός GEA-Grammo, Ερατώ, Απόλλων. (Σινανίδου 2009: 928).

2.4. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ Ν. 4481/2017

Η Ευρωπαϊκή Οδηγία 2014/26/ΕΕ είναι η πρώτη δεσμευτική πράξη παράγωγου δικαίου που ρυθμίζει τον τρόπο λειτουργίας των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης με έδρα κράτος – μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η παραπάνω οδηγία αποβλέπει στην αρχή της διαφάνειας μεταξύ των ΟΣΔ (Παπαρσενίου 2017: 17).

Ο Ν. 4481/2017 παρουσιάζει εμφανείς αλλαγές έναντι του νόμου του 1993. Μεταξύ άλλων, ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι διατάξεις για την εύλογη αμοιβή για ιδιωτική χρήση, οι αναλυτικές ρυθμίσεις για τη συλλογική διαχείριση και οι νομοθετικές παρεμβάσεις ως αποτέλεσμα της τεχνολογικής αλλαγής.

Ο ορισμός που δίνεται για τους ΟΣΔ σύμφωνα με το νέο νόμο ν.4481/2017 είναι ο εξής: «Ως οργανισμός συλλογικής διαχείρισης νοείται κάθε οργανισμός που εξουσιοδοτείται από τον νόμο ή μέσω μεταβίβασης του δικαιώματος ή των σχετικών εξουσιών προς τον σκοπό της διαχείρισης, ή με παροχή σχετικής πληρεξουσιότητας, ή με οποιαδήποτε άλλη συμβατική συμφωνία για τη διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικών δικαιωμάτων για λογαριασμό περισσοτέρων του ενός δικαιούχων και για το συλλογικό όφελος αυτών των δικαιούχων, ανεξάρτητα αν αποτελεί τον αποκλειστικό ή τον κύριο σκοπό του. Ο οργανισμός συλλογικής διαχείρισης οφείλει να πληροί τουλάχιστον ένα από τα παρακάτω κριτήρια: α) να ανήκει στα μέλη του ή να ελέγχεται από αυτά και β) να έχει οργανωθεί σε μη κερδοσκοπική βάση» (Κοτσιρης 2017: 216).

---

¹⁴ ΑΕΠΙ - Ελληνική Εταιρεία προς Προστασίαν της Πνευματικής Ιδιοκτησίας Α.Ε

Συνοπτικά, οι ΟΣΔ έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α) να διαχειρίζονται τα πνευματικά δικαιώματα των δικαιούχων, β) να καταρτίζουν συμβάσεις με τους χρήστες γ) να εξασφαλίζουν στους δημιουργούς ποσοστιαία αμοιβή και εύλογη αμοιβή δ) να ασκούν το δικαίωμα του δημιουργού να παρέχει άδεια ή να αρνείται την παροχή αδειάς σε ενδιαφερόμενους οργανισμούς/επιχειρήσεις ε) να συνάπτουν συμβάσεις αμοιβαιότητας και να ενημερώνουν τους άλλους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης σχετικά με τη διαχείριση των δικαιωμάτων στ) να παρέχουν πληροφορίες προς κάθε ενδιαφερόμενο ζ) να δημοσιοποιούν και να αναρτούν στις ιστοσελίδες τους πληροφορίες η) να καταρτίζουν και να δημοσιοποιούν την ετήσια εκθέσεις διαφάνειας θ) να χορηγούν πολυεδαφικές άδειες για επιγραμμικά δικαιώματα επί μουσικών έργων, εφόσον πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις και ι) να προβαίνουν σε κάθε διοικητική ή δικαστική ή εξώδικη ενέργεια για τη νόμιμη προστασία των δικαιωμάτων των δικαιούχων ια) να λαμβάνουν από τους χρήστες κάθε πληροφορία αναγκαία για τη διαχείριση των δικαιωμάτων τους ιβ) να παρέχουν κοινωνικές, πολιτιστικές ή εκπαιδευτικές υπηρεσίες προς όφελος των δικαιούχων και ιγ) να διοργανώνουν συνέδρια, που αφορούν θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων και να συμμετέχουν σε αυτά (Κοτσίρης 2017:219 – 220).

Η ανάθεση της διαχείρισης μπορεί να γίνεται με μεταβίβαση του δικαιώματος των σχετικών εξουσιών ή με παροχή σχετικής πληρεξουσιότητας ή με οποιαδήποτε άλλη συμβατική συμφωνία. Η ανάθεση γίνεται κάθε φορά εγγράφως και για ορισμένο χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από τρία (3) έτη. Ένας ΟΣΔ υποχρεούται να διαχειρίζεται το περιουσιακό δικαίωμα, τις εξουσίες ή κατηγορίες εξουσιών ή είδη έργων ή αντικείμενα προστασίας, εφόσον η διαχείρισή τους εμπίπτει στο πεδίο δραστηριοτήτων του. Αντίστοιχα, οι δικαιούχοι έχουν το δικαίωμα να καταγγέλλουν εν όλω ή εν μέρει τη σύμβαση ανάθεσης ύστερα από έγγραφη προειδοποίηση έξι (6) μηνών (Κοτσίρης 2017: 472).

Σημαντικές παραμέτρους του νέου νόμου αποτελούν οι ρυθμίσεις για τις πολυεδαφικές άδειες σε παρόχους επιγραμμικών υπηρεσιών για τα μουσικά έργα. Η θέσπιση ρυθμίσεων σχετικά με την οργάνωση, την ηλεκτρονική επεξεργασία των δεδομένων, τη διαφάνεια και ακρίβεια των πληροφοριών ως προς το ρεπερτόριο, την άσκηση τιμολογιακής πολιτικής, καθώς και την έγκαιρη διανομή των αμοιβών προς τους δικαιούχους συντελεί στην ασφάλεια δικαίου. Ωστόσο, το μέγεθος του εγχειρήματος ενδέχεται να διευκολύνει τη δημιουργία «ενός και μόνο οργανισμού» διαχείρισης των επιγραμμικών μουσικών δικαιωμάτων αποτρέποντας τον ελεύθερο ανταγωνισμό. Επιπροσθέτως, ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στην χρήση του διαδικτύου και την διαδικτυακή προσβολή των πνευματικών δικαιωμάτων (Κοριατοπούλου-Αγγέλη 2017: 28).

Οι ΟΣΔ για τα μουσικά έργα που λειτουργούν με άδεια του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού είναι η Αυτοδιαχείριση και η Ειδική Υπηρεσία Έκτακτης Διαχείρισης Πνευματικών Δικαιωμάτων (ΕΥΕΔ). Η ΑΥΤΟΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ / autodia είναι ο Οργανισμός Συλλογικής Διαχείρισης Πνευματικών Δικαιωμάτων μουσικών έργων ο οποίος δημιουργήθηκε το 2003 και είναι συνεταιριστικός οργανισμός (Αστικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης). Είναι τακτικό μέλος της CISAC, της BIEM και

έχει υπογράψει, μεταξύ άλλων σύμβαση αμοιβαιότητας με τον ιταλικό Οργανισμό Συλλογικής Διαχείρισης SIAE¹⁵ (Αυτοδιαχείριση 2018).

Η ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ (Ε.Υ.Ε.Δ.) - Συνθέτες / Στιχουργοί συστάθηκε εκτάκτως από το Υπουργείο Πολιτισμού έπειτα από την ανάκληση της άδειας λειτουργίας της ΑΕΠΙ και σύμφωνα με το ν.4481/2017, λειτουργεί στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του ΟΠΙ και υπό την εποπτεία του, καθώς και του Υπουργείου Πολιτισμού (ΟΠΙ 2018).

Οι ΟΣΔ που εκπροσωπούν τους δικαιούχους συγγενικών δικαιωμάτων μουσικών έργων είναι ο ΑΠΟΛΛΩΝ - Μουσικοί¹⁶, ο ΔΙΑΣ - Παραγωγοί οπτικοακουστικών έργων¹⁷, η ΕΡΑΤΩ - Τραγουδιστές / Ερμηνευτές¹⁸, η GRAMMO - Παραγωγοί Φωνογραφημάτων¹⁹, ο ΗΡΙΔΑΝΟΣ - Παραγωγοί οπτικοακουστικών έργων²⁰ και η GEA - Οργανισμός Συλλογικής Διαχείρισης & Είσπραξης Συγγενικού Δικαιώματος Ήχου²¹

Επιπροσθέτως, στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται Οργανισμοί Συλλογικής Προστασίας (ΟΣΠ)²², που σκοπό έχουν την προστασία των δικαιωμάτων των μελών τους. Ο ΟΣΠ που λειτουργεί με άδεια του Υπουργείου Πολιτισμού σχετικά με τα οπτικοακουστικά είναι η ΕΠΟΕ - Εταιρεία Προστασίας Οπτικοακουστικών Έργων²³.

2.5. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Σε διεθνές επίπεδο, το σύστημα της συλλογικής διαχείρισης λειτουργεί σε μια βάση αμοιβαιότητας μεταξύ των οργανισμών της κάθε χώρας. Οι οργανισμοί μιας χώρας καταρτίζουν συμβάσεις αμοιβαιότητας²⁴ με τους αντίστοιχους οργανισμούς των άλλων χωρών οι οποίες συνίστανται στην χορήγηση αδειών σε χρήστες στις χώρες αυτές για την εκμετάλλευση έργων των μελών τους και,

---

¹⁵ SIAE: La Società Italiana degli Autori ed Editori.

¹⁶ Έγκριση λειτουργίας: Φ.Ε.Κ. 1164 Β' 30/12/1997 και επέκταση άδειας λειτουργίας: Φ.Ε.Κ. 2455 Β' 13/11/2015

¹⁷ Έγκριση λειτουργίας: Φ.Ε.Κ. 1164 Β' 30/12/1997

¹⁸ Έγκριση λειτουργίας: Φ.Ε.Κ. 1164Β' 30/12/1997 και επέκταση άδειας λειτουργίας: Φ.Ε.Κ. 2455 Β' 13/11/2015

¹⁹ Έγκριση λειτουργίας: Φ.Ε.Κ. 1164 Β' 30/12/1997 και επέκταση άδειας λειτουργίας: Φ.Ε.Κ. 327 Β' 28/02/2008

²⁰ Έγκριση λειτουργίας: Φ.Ε.Κ. 1014 Β' 10/08/2000

²¹ Έγκριση λειτουργίας: Φ.Ε.Κ. 3245 Β' 30/12/2011

²² Ως «οργανισμός συλλογικής προστασίας» νοείται κάθε οργανισμός που εξουσιοδοτείται μέσω μεταβίβασης του δικαιώματος ή των σχετικών εξουσιών προς τον σκοπό της προστασίας, ή με παροχή σχετικής πληρεξουσιότητας, ή με οποιαδήποτε άλλη συμβατική συμφωνία για την προστασία δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικών δικαιωμάτων για λογαριασμό περισσότερων του ενός δικαιούχων και για το συλλογικό όφελος αυτών των δικαιούχων, ανεξάρτητα αν αποτελεί τον αποκλειστικό ή τον κύριο σκοπό του.

²³ Έγκριση λειτουργίας: Φ.Ε.Κ. 1164 Β' 30/12/1997

²⁴ «σύμβαση αμοιβαιότητας» σημαίνει κάθε συμφωνία μεταξύ οργανισμών συλλογικής διαχείρισης δυνάμει της οποίας ένας οργανισμός συλλογικής διαχείρισης αναθέτει σε άλλο οργανισμό συλλογικής διαχείρισης, τη διαχείριση των δικαιωμάτων των δικαιούχων που εκπροσωπεί.

αντίστοιχα, εξουσιοδοτούνται από τους αλλοδαπούς οργανισμούς για να παραχωρούν τη χρήση έργων των δημιουργών των χωρών σε χρήστες στην Ελλάδα.

Ο πρώτος οργανισμός συλλογικής διαχείρισης ιδρύθηκε στη Γαλλία και αφορούσε στα θεατρικά έργα (SACD²⁵, 1829) και στη συνέχεια, συστάθηκε ο οργανισμός για τα μουσικά έργα (SACEM²⁶, 1851) (Καλλινίκου 2008). Ακολούθως, οι προαναφερθέντες οργανισμοί συγχωνεύτηκαν με την ίδρυση της CISAC²⁷ ενός μη κερδοσκοπικού οργανισμού με στόχο το συντονισμό των Εθνικών Οργανισμών Συλλογικής Διαχείρισης εναρμονισμένοι με τη βασική αρχή της αμοιβαιότητας στις συμβάσεις μεταξύ των Οργανισμών διαφορετικών χωρών. Η CISAC όπως και η BIEM αποτελούν αμφότερες οργανώσεις που έχουν αναλάβει την εξομίωση των κανόνων της συλλογικής διαχείρισης σε διεθνές επίπεδο (CISAC 2018).

Σημαντικό ρόλο στην διεθνή συλλογική διαχείριση διαδραματίζει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Διανοητικής Ιδιοκτησίας²⁸ (Εφεξής ΠΟΔΙ), καθώς είναι ο αρμόδιος διεθνής οργανισμός για την διανοητική ιδιοκτησία. Λειτουργεί στο πλαίσιο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και η έδρα του βρίσκεται στη Γενεύη. Ιδρύθηκε το 1967 και σήμερα υποστηρίζεται από 184 κράτη μέλη. Στο πρόγραμμα εργασίας του εντάσσονται η εναρμόνιση εθνικών νόμων για τα πνευματικά δικαιώματα, η παροχή υπηρεσιών πάνω σε διεθνείς αιτήσεις για δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας και η ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας. Επιπλέον, φροντίζει για την παροχή νομικής ή τεχνικής υποστήριξης σε άλλες χώρες, βοηθά στην εξεύρεση λύσεων σε τυχόν διαμάχες για την πνευματική ιδιοκτησία και καταδεικνύει την τεχνολογία της πληροφορίας ως μέσο αποθήκευσης, πρόσβασης και χρήσης πνευματικά κατοχυρωμένης πληροφορίας (WIPO 2018).

Σε κάθε Ευρωπαϊκό Κράτος δραστηριοποιείται πλήθος εταιρειών και οργανισμών συλλογικής διαχείρισης πνευματικών δικαιωμάτων για τα μουσικά έργα. Ενδεικτικά αναφέρουμε ορισμένες γνωστές εταιρείες Ευρωπαϊκών χωρών με διεθνείς συνεργασίες και ισχυρή παρουσία στον τομέα της συλλογικής διαχείρισης: Βέλγιο: SACD / SCAM, Γαλλία: SACEM, Γερμανία: GEMA²⁹, Δανία: KODA, Ισπανία: PROMUSICAE, Μεγάλη Βρετανία: PRS for Music, πρώην MCPS-PRS Alliance, Ολλανδία: Buma³⁰/Stemra³¹ (European Commission 2018).

2.6. ΕΥΡΩΠΗ VS ΕΛΛΑΔΑ: ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Η προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων στηρίζεται στην εδαφικότητα και για τον λόγο αυτό δεν ισχύουν οι ίδιοι κανόνες σε όλο τον κόσμο. Στην Ελλάδα ακολουθείται το σύστημα προστασίας με επίκεντρο τον δημιουργό, ο οποίος είναι μόνο το φυσικό πρόσωπο που δημιουργεί το έργο. Ταυτόχρονα, η ίδια αρχή ακολουθείται στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες (EUIPO

---

²⁵ SACD Société des Auteurs et Compositeurs Dramatiques.

²⁶ SACEM Société des auteurs, compositeurs et éditeurs de musique.

²⁷ Confédération Internationale des Sociétés d'Auteurs et Compositeurs.

²⁸ WIPO: World Intellectual Property Organization.

²⁹ GEMA Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte.

³⁰ BUMA Vereniging Het Bureau voor Muziekauteursrecht

³¹ STEMRA Stichting Exploitatie Mechanische Reproductierechten der Auteurs

2018). Ως προς τη συλλογική διαχείριση υπάρχουν κοινές ευρωπαϊκές οδηγίες με επίκεντρο την Οδηγία 2014/26/ΕΕ.

Σε επιλεγμένες ευρωπαϊκές χώρες παρατηρούνται τα εξής χαρακτηριστικά: Στη Γερμανία υπάρχει ειδικός νόμος για τη συλλογική διαχείριση³²: πέρα από τους ΟΣΔ, λειτουργούν και επιλεγμένοι εισπρακτικοί φορείς που δεν διαχειρίζονται τα πνευματικά δικαιώματα αλλά εισπράττουν αυτά και στη συνέχεια τα διανέμουν στους αναλογούντες ΟΣΔ (Σινανίδου 2008:927). Στην Ιταλία και τη Λετονία οι ΟΣΔ κατέχουν μονοπωλιακή θέση και γι' αυτό η εποπτεία τους από τους αρμόδιους φορείς έχει κριθεί απαραίτητη, Αντίστοιχα στην Αγγλία η εποπτεία των οργανισμών περιορίζεται στο σύστημα χορήγησης αδειών και τον καθορισμό των αμοιβολογίων για τους ΟΣΔ (Σινανίδου 2008: 954 & 956).

Παρατηρείται ότι σε διεθνές επίπεδο υπάρχει εις βάθος ενασχόληση με τα ζητήματα της συλλογικής διαχείρισης των πνευματικών δικαιωμάτων μουσικών έργων. Τα ζητήματα που αφορούν στη διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων στην εποχή των νέων τεχνολογιών και οι ανάγκες εναρμόνισης με την διαρκή εξέλιξη της τεχνολογίας έχουν απασχολήσει σε μεγάλο βαθμό την ευρωπαϊκή και διεθνή νομοθεσία.

Μολονότι το διαδίκτυο δεν έχει σύνορα, η επιγραμματική αγορά για τις μουσικές υπηρεσίες στην ΕΕ εξακολουθεί να είναι κατακερματισμένη και δεν έχει ακόμη επιτευχθεί πλήρως η δημιουργία μιας ενιαίας ψηφιακής αγοράς. Η κατάσταση αυτή είναι αντίθετη με την ταχέως αναπτυσσόμενη ζήτηση εκ μέρους των καταναλωτών για πρόσβαση σε ψηφιακό περιεχόμενο και συναφείς καινοτόμες υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης πέραν των εθνικών συνόρων (Οδηγία 2014/26/ΕΕ).

Σοβαρό πλήγμα για την άσκηση της συλλογικής διαχείρισης στην Ελλάδα αποτέλεσε το σκάνδαλο της ΑΕΠΙ (βλ. αναλυτικά στο επόμενο κεφάλαιο). Παρότι η εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με τις ευρωπαϊκές οδηγίες και τις ευρωπαϊκές και παγκόσμιες συμβάσεις για τη συλλογική διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων υπήρξε έγκαιρη, αναλυτική εις βάθος και σαφής, η χρόνια καταπάτηση του νόμου και των δικαιωμάτων των δικαιούχων από την εν λόγω εταιρεία, δημιούργησε μεγάλες καθυστερήσεις, κρατώντας την Ελλάδα αρκετά πίσω έναντι της προόδου που έχει σημειωθεί διεθνώς.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 25/01/2018 αποφάσισε να παύσει τις διαδικασίες επί παραβάσει για «παράλειψη κοινοποίησης» εναντίον οκτώ χωρών: του Βελγίου, της Κροατίας, της Κύπρου, της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Γαλλίας, της Ελλάδας, της Λετονίας και της Πορτογαλίας, τις οποίες είχε κινήσει λόγω αθέτησης της υποχρέωσης των χωρών αυτών περί κοινοποίησης των εθνικών μέτρων μεταφοράς της οδηγίας για τη συλλογική διαχείριση δικαιωμάτων στο εθνικό δίκαιο. Οι υποθέσεις αυτές αφορούσαν στην έλλειψη εκτελεστικών μέτρων και όχι στην ουσία των εθνικών εκτελεστικών διατάξεων, ως προς την οποία η Επιτροπή δεν έλαβε θέση. Τα οκτώ κράτη μέλη ενημέρωσαν την Επιτροπή ότι θέσπισαν την αναγκαία νομοθεσία για την πλήρη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό τους δίκαιο. (Ευρωπαϊκή Επιτροπή 2018).

---

³² Νόμος Urheberwahrnehmungsgesetz (WahrnG)

Συμπεραίνουμε από τα παραπάνω, ότι η Ελλάδα – όπως και κάποιες άλλες χώρες ΕΕ – δεν κατάφερε στην κατάλληλη χρονική περίοδο να αφομοιώσει την ευρωπαϊκή οδηγία για τη συλλογική διαχείριση. Ωστόσο, στη νομοθεσία συμπεριλήφθηκε με το ν.4481/2017, αν και η προθεσμία μεταφοράς της Οδηγίας είχε ήδη παρέλθει (10 Απριλίου 2016). Σε αυτό το σημείο προκύπτει ένα εύλογο ερώτημα, αναφορικά με το κατά πόσο καθόρισαν οι εξελίξεις της ΑΕΠΙ τα χρονικά πλαίσια και την θέσπιση εκτελεστικών μέτρων. Δεν θα ήταν καθόλου απίθανο οι εξελίξεις στην ΑΕΠΙ, παράλληλα με την γενικότερη οικονομική, κοινωνική και πολιτική αστάθεια που επικρατεί στο ελληνικό κράτος να έχουν ως επίπτωση και την έλλειψη συνέπειας ως προς την εναρμόνιση με τους ευρωπαϊκούς κανόνες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ (ΑΕΠΙ)

3.1. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Η ΑΕΠΙ ήταν η ελληνική ανώνυμη εταιρεία επιφορτισμένη με τη διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων των Ελλήνων μουσικοσυνθετών και μουσικών. Η Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Πνευματικής Ιδιοκτησίας (ΑΕΠΙ), λειτούργησε ως Οργανισμός Συλλογικής Διαχείρισης με βάση τις διατάξεις του Νόμου 2121/1993. Βασικός σκοπός της εν λόγω εταιρείας, σύμφωνα με το νόμο και το καταστατικό της, ήταν η διαχείριση και προστασία δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, για όλα τα έργα που έχουν συνθέσει ή/και συγγράψει κατά το παρελθόν και για όσα επρόκειτο να συνθέσουν ή/και να συγγράψουν στο μέλλον οι συμβαλλόμενοι με αυτόν δημιουργοί /δικαιούχοι μουσικών έργων (ΑΕΠΙ 2018).

Η Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Πνευματικής Ιδιοκτησίας (ΑΕΠΙ) ιδρύθηκε το 1930, σε μια περίοδο που δεν υπήρχε ενημέρωση, ούτε μέριμνα για τα πνευματικά δικαιώματα των δημιουργών ή εκτελεστών στην Ελλάδα. Κατά το παρελθόν είχε συνάψει συμβάσεις αμοιβαιότητας με 125 ομόλογες εταιρείες από 181 εδαφικές περιοχές του κόσμου, καθώς επίσης έχει εκπροσωπήσει πάνω από 1150 Έλληνες δημιουργούς / δικαιούχους δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας (συνθέτες, στιχουργούς, κληρονόμους, εκδότες μουσικής) και περισσότερους από 2.200.000 αλλοδαπούς συνθέτες – στιχουργούς και εκδότες μουσικής. Στα ιδρυτικά μέλη της ΑΕΠΙ συμπεριλαμβάνονται οι: Σώσος Ιωαννίδης, Μανόλης Καλομοίρης, Ιωάννης Κομνηνός, Ιωάννης Κυπαρίσης, Κωνσταντίνος Λάβδας, Νικόλαος Λάβδας, Ζαχαρίας Μακρής, Τάκης Μαρίνος, Κυριάκος Μαυρέας, Ανδρέας Παπαδόπουλος, Γρηγόρης Σκαρλάτος, Γιώργος Τσακατσιάνος (ΑΕΠΙ 2018).

Έπειτα από μια μακρά πορεία στο χώρο της συλλογικής διαχείρισης των πνευματικών δικαιωμάτων μουσικών έργων, σήμερα η εν λόγω εταιρεία δεν δραστηριοποιείται πλέον στο χώρο, καθώς έπειτα από μια μακροχρόνια υπόθεση κακής διαχείρισης που είδε το φως της δημοσιότητας τα τελευταία χρόνια, το Μάιο του 2018 ανακλήθηκε οριστικά η άδεια λειτουργίας από το Υπουργείο Πολιτισμού.

3.2. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΜΕ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Η ΑΕΠΙ είχε συνάψει συνεργασίες με διεθνείς οργανισμούς σε θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Υπήρξε μέλος δύο παγκόσμιων Οργανισμών Συνομοσπονδιών, του BIEM και της CISAC. Στο παρελθόν είχε συμμετάσχει σε διεθνή συνέδρια, σε έρευνες, εισηγήσεις και προτάσεις προς την εκάστοτε Ελληνική Κυβέρνηση και την Ευρωπαϊκή Ένωση για θέματα σχετικά με τους δημιουργούς (οικονομικά, φορολογικά, κοινωνική ασφάλιση κ.α.) και στην πάταξη της μουσικής πειρατείας (ΑΕΠΙ 2018).

Επίσης, συμμετείχε στην ίδρυση της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Οργανισμών Πνευματικής Ιδιοκτησίας GESAC για την προώθηση οικονομικών και νομικών θεμάτων των πνευματικών δημιουργών στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η διεθνής συνεργασία για την εκπροσώπηση και προστασία του έργου των Ελλήνων πνευματικών δημιουργών αποτελούνταν από 180 παγκόσμιες εδαφικές περιοχές (βλ. Παράρτημα 1). Αντίστοιχα είχε αναλάβει και την εκπροσώπηση των ξένων δημιουργών στην Ελλάδα. Η συνεργασία αυτή υλοποιείται μέσω ανταλλαγής πληροφοριών και στοιχείων σχετικά με το εκπροσωπούμενο ρεπερτόριο κάθε οργανισμού και της ανταλλαγής στοιχείων σχετικά με ονόματα νέων δημιουργών, καταλόγους εκδοτών μουσικής και ποσότητες παραγωγής υλικών φορέων ήχου ή ήχου και εικόνας σε κάθε χώρα (ΑΕΠΙ 2018).

Τα ελληνικά μουσικά έργα καταχωρούνταν στη βάση δεδομένων της ΑΕΠΙ και ταυτόχρονα στο διεθνές αρχείο μουσικών έργων (WID). Η ΑΕΠΙ υπήρξε ο αρμόδιος φορέας απόδοσης στα ελληνικά μουσικά έργα το μοναδικό κωδικό ISWC (International Standard Work Code) ώστε κάθε έργο να έχει μία μοναδική διεθνή ταυτότητα, που επιτρέπει σε όλα τα διεθνή αρχεία και τις βάσεις δεδομένων να το αναγνωρίζουν με ασφάλεια (ΑΕΠΙ 2018). Έπειτα από την παύση λειτουργίας της ΑΕΠΙ, οι διεθνείς συμβάσεις και συνεργασίες δεν υφίστανται πλέον.

3.3. Η ΚΑΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΕΠΙ. ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

Στις αρχές του έτους 2017³³ εκτέθηκε στη δημοσιότητα η έκθεση ευρημάτων του ειδικού διαχειριστικού ελέγχου που διενεργήθηκε στην ΑΕΠΙ από την εταιρεία ορκωτών λογιστών Ernst&Young Ελλάς, κατόπιν εντολής του Υπουργείου Πολιτισμού βάσει του άρθρου 54 παρ. 5 Ν. 2121/1993. Τα ευρήματα του ελέγχου συνδέονται με θέματα λειτουργίας της εταιρείας για το χρονικό διάστημα 2011-2014 (Χίου 2018).

Πιο συγκεκριμένα, εντοπίστηκαν, μεταξύ άλλων, τεράστια ελλείμματα, που επιβεβαίωσαν την αδυναμία της ΑΕΠΙ να εξοφλήσει τις υποχρεώσεις της. Επίσης τα περισσότερα έξοδα αφορούσαν σε πληρωμές μελών του ΔΣ της εν λόγω εταιρείας και όχι πληρωμές πνευματικών δικαιωμάτων στους συμβεβλημένους καλλιτέχνες. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι η άρνηση της ΑΕΠΙ να συνεργαστεί και να συμμορφωθεί με τις επιταγές του Υπουργείου οδήγησε σε μεγάλη καθυστέρηση της διαδικασίας (Χίου 2018).

Έπειτα από την δημοσίευση της οικονομικής έκθεσης, τέθηκε ως θέμα συζήτησης η πιθανότητα μνημονίου και εξυγίανσης για τα χρέη της ΑΕΠΙ. Η πρόταση αυτή έχει ως βάση το να αποφευχθούν πιο δυσάρεστα σενάρια που αφορούσαν στον πλήρη εκτροχιασμό της κατάστασης και την χρεοκοπία και των ίδιων των δημιουργών, καθώς και ευρύτερες πολιτικές και πολιτιστικές συνέπειες. Λίγο αργότερα όμως, σύμφωνα με το Διοικητικό Εφετείο, απεδείχθη ότι το ποσό που χρωστούσε η ΑΕΠΙ ανέρχονταν στα 120εκατ. ευρώ. Το γεγονός αυτό, έκανε σαφές ότι δεν θα ήταν δυνατή κανενός είδους εξυγίανση (Ψαρρά 2018).

---

³³ 06/2/2017

Λίγο καιρό αργότερα³⁴, δημοσιεύτηκε η απόφαση της Υπουργού Πολιτισμού για διορισμό Προσωρινού Επιτρόπου στην ΑΕΠΙ³⁵. Ως προσωρινός επίτροπος στην ΑΕΠΙ διορίστηκε η κ. Μαρία Βλάχου, Προϊσταμένη Επιθεωρήτρια Δημόσιας Διοίκησης, η οποία κλήθηκε να διασφαλίζει την πληρωμή των καλλιτεχνών μέσω οικονομικών, διαχειριστικών και ένδικων μέσων. Μια σκοπιμότητα που εν μέρη επιτεύχθηκε, καθώς με την παρέμβαση της επιτρόπου και των σωματείων, λίγο καιρό αργότερα αποδεσμεύτηκαν ορισμένα ποσά για την πληρωμή των δημιουργών (ΕΦΣΥΝ 2017). Παράλληλα διορίστηκε εποπτικό συμβούλιο για την ΑΕΠΙ με υπουργική απόφαση³⁶.

Την ίδια περίοδο η ΑΕΠΙ κατηγορήθηκε από την Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών για συγκρότηση, διεύθυνση και ένταξη σε εγκληματική οργάνωση, υπεξαίρεση κατ' εξακολούθηση από κοινού από εντολοδόχο και διαχειριστή ξένης περιουσίας, απιστία κατ' εξακολούθηση από κοινού, φοροδιαφυγή διά της εκδόσεως εικονικών τιμολογίων και νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα (Δήμα 2018).

Επιπλέον, δημιουργήθηκαν διαμάχες και μεταξύ των σωματείων και των ομάδων καλλιτεχνών. Πιο συγκεκριμένα, υπήρξε αντιπαράθεση ανάμεσα στα σωματεία ΣΩΜΣΕ και Μέτρον από τη μία πλευρά, και Άσμα 450+ και Υπέρβαση από την άλλη. Οι κυρίαρχες απόψεις αποτελούνταν από εκείνους που επιθυμούσαν τη συνέχιση λειτουργίας της ΑΕΠΙ, μέσω της εξυγίανσης της, κι εκείνους που επιθυμούσαν τη δημιουργία ενός νέου φορέα συλλογικής διαχείρισης (Ψαρρά 2018).

Στη συνέχεια το ΥΠΠΟ ανακοίνωσε την δημιουργία, εντός του ΟΠΙ, ενός οργανισμού για τα πνευματικά δικαιώματα, με παράλληλη αφαίρεση της αδείας λειτουργίας της ΑΕΠΙ, γεγονός που προκάλεσε τις αντιδράσεις και τη μη σύμφωνη γνώμη των σωματείων δημιουργών, όπως έγινε αντιληπτό από επιστολή του ΣΩΜΣΕ προς το Υπουργείο Πολιτισμού. Σε απάντηση αυτού το ΥΠΠΟ εξέδωσε την εξής ανακοίνωση: *«την Τρίτη 20 Μαρτίου 2018, πραγματοποιήθηκε μετά από πρόσκληση της Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού Λυδίας Κονιόρδου συνάντηση στην οποία συμμετείχαν τα σωματεία δημιουργών (ΑΣΜΑ 450, Υπέρβαση, ΜΕΤΡΟΝ, ΣΩΜΣΕ), η Ένωση Εκδοτών Μουσικής και το Σωματείο των εργαζομένων της ΑΕΠΙ. Κατά τη συνάντηση έγινε ενημέρωση για το σχέδιο νομοθετικής πρωτοβουλίας που εκπονήθηκε, προκειμένου να αντιμετωπιστεί το κενό που θα δημιουργηθεί σε περίπτωση ανάκλησης της άδειας της ΑΕΠΙ για την έκτακτη διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων. Διατυπώθηκαν απόψεις από όλες τις πλευρές, οι οποίες θα ληφθούν υπόψη στη διαμόρφωση της τελικής πρότασης»* (ΥΠΠΟ 2018).

Μια σημαντική τροποποίηση³⁷ του Υπουργείου ορίζει τη διαδικασία και τις συνέπειες της ανάκλησης της άδειας της ΑΕΠΙ. Βασική ρύθμιση του άρθρου

---

³⁴ Στις 27 Απριλίου 2017, σε εφαρμογή του άρθρου 54 παρ. 10 Ν. 2121/1993 (δια του άρ. 15 Ν. 4463/2017).

³⁵ ΦΕΚ (Τεύχος ΥΟΔΔ 202/28.04.2017)

³⁶ Όπως δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσης (ΦΕΚ 398/17-08-2017, τ. Υ.Ο.Δ.Δ.).

³⁷ Σύμφωνα με τη δημοσίευση του Ν. 4531/2018, (ΦΕΚ Α' 62 - 05.04.2018) που εμπεριέχει τη σχετική ρύθμιση (άρθρο 45), στις 29 Μαρτίου 2018 ψηφίστηκε στη Βουλή η υπ' αριθμ. 1544/155-28.3.2018 τροπολογία του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού με τίτλο «Τροποποίηση των διατάξεων των ν. 2121/1993, 4481/2017 και του π.δ./τος 311/1994

αποτελεί η σύσταση Ειδικής Υπηρεσίας έκτακτης διαχείρισης δικαιωμάτων εντός του ΟΠΙ για την άσκηση της συλλογικής διαχείρισης των δικαιωμάτων-μελών του εν λόγω ΟΣΔ από τον Οργανισμό Πνευματικής Ιδιοκτησίας (ΟΠΙ), έως ότου τη συλλογική διαχείριση των εν λόγω δικαιωμάτων αναλάβει άλλος ΟΣΔ και το αργότερο για διάρκεια δύο ετών (Βουλή των Ελλήνων 2018).

Αργότερα, η τότε Υπουργός Πολιτισμού, Λυδία Κονιόρδου, κατόπιν σχετικής εισήγησης του ΟΠΙ, προέβη σε οριστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας της ΑΕΠΙ³⁸, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 46 Ν. 4481/2017. Παράλληλα με την ανάκληση της άδειας λειτουργίας της ΑΕΠΙ, το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, ανακοίνωσε ότι θα προχωρήσει στη συγκρότηση της Ειδικής Υπηρεσίας Έκτακτης Διαχείρισης Δικαιωμάτων, της υπηρεσίας έκτακτης κρατικής διαχείρισης που θα λειτουργήσει εντός του ΟΠΙ, κατ' εφαρμογήν της νεοεισαχθείσας διάταξης του άρθρου 51Α Ν. 4481/2017 και του άρθρου 11 παρ. 3 του π.δ. 311/1994 (ΟΠΙ 2018).

Έπειτα, το Υπουργείο Πολιτισμού εξέδωσε ανακοίνωση³⁹ σχετικά με την έναρξη λειτουργίας της Ειδικής Υπηρεσίας Έκτακτης Διαχείρισης Δικαιωμάτων εντός του ΟΠΙ, η οποία, εκτάκτως και προσωρινά, θα είναι ο μεταβατικός φορέας συλλογικής διαχείρισης (μέρους) του ρεπερτορίου μουσικών συνθέσεων και στίχων που διαχειριζόταν η ΑΕΠΙ. Στο εν λόγω δελτίο τύπου αναφέρονται τα εξής: *"Ήδη έχει γίνει η απαραίτητη προεργασία και προετοιμασία, ώστε η Ειδική Υπηρεσία να ξεκινήσει εντός των ημερών τη λειτουργία της και αναμένεται ότι σε σύντομο χρονικό διάστημα θα δημιουργηθεί η αναγκαία υποδομή, με τη συμβολή τόσο του έμπειρου προσωπικού της πρώην ΑΟΔ, όσο και της εξασφαλισμένης συνδρομής μεγάλων ΟΣΔ του εξωτερικού"*. Επίσης, ως προσωρινή διαχειρίστρια στην εν λόγω υπηρεσία διορίστηκε η κ. Μαρία Βλάχου, πρώην προσωρινός επίτροπος της ΑΕΠΙ, ενώ η ανάθεση της έκτακτης διαχείρισης στον ΟΠΙ, όπως και η θητεία της προσωρινής διαχειρίστριας, θα διαρκέσει δύο έτη (ΥΠΠΟ 2018).

Αναφορικά με τη στάση των σωματείων καλλιτεχνών, έπειτα από σχετικές ανακοινώσεις που εξέδωσαν, παρατηρούμε για ακόμα μια φορά τον διχασμό ανάμεσα στις δύο απόψεις. Τα μέλη του σωματείου ΑΣΜΑ 450+, με ανακοίνωσή τους την 7^η Ιουνίου 2018, φάνηκε να υποστηρίζουν και να είναι θετικά προσκείμενοι στο νέο εγχείρημα της Κυβέρνησης σε αντίθεση με την κοινή ανακοίνωση των σωματείων μουσικοσυνθετών και στιχουργών ΜΕΤΡΟΝ και ΣΩΜΣΕ, την ίδια μέρα, τα οποία δήλωσαν ότι δεν θα στηρίξουν το μεταβατικό φορέα έκτακτης κρατικής διαχείρισης και πρότειναν ως λύση, το μετασχηματισμό της εταιρείας Αυτοδιαχείριση (AUTODIA) σε ένα σύγχρονο αυτοδιαχειριζόμενο οργανισμό σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα.

Παράλληλα, με ανακοίνωση του, ο Πρόεδρος της αντίστοιχης ελληνικής εταιρείας συλλογικής διαχείρισης Αυτοδιαχείριση (AUTODIA), Γιάννης Γλέζος, ανακοίνωσε στις 22 Ιουνίου 2018 την υπογραφή συμφωνίας μεταξύ της Αυτοδιαχείρισης και της CISAC και μεταξύ άλλων ανέφερε: *«Για το καλό τής*

σχετικά με τον Οργανισμό Πνευματικής Ιδιοκτησίας». Ο τίτλος του ψηφισθέντος άρθρου είναι "Τροποποίηση των διατάξεων των νόμων 2121/1993, 4481/2017 και του π.δ. 311/1994".

³⁸ Με την υπ' αριθμ. ΥΠΠΟΑ/Γρ.Υπ./224747/4952 (ΦΕΚ Β'/1767/17.5.2018).

³⁹ Η ανάθεση της έκτακτης διαχείρισης των δικαιωμάτων των μελών της ΑΕΠΙ ανατέθηκε στον ΟΠΙ δυνάμει της από 4/6/2018 υπουργικής απόφασης ΥΠΠΟΑ/ΓΔΔΥΗΔΔΔΑΔ/ΤΔΥΕΦ 262844/18408/13772/689, ΦΕΚ Β' 2018/07.06/2018.

προστασίας των πνευματικών δικαιωμάτων των δημιουργών, των δικαιούχων και των ξένων Οργανισμών στην Ελλάδα, υπογράφηκε την Παρασκευή 22 Ιουνίου από τον Γιάννη Γλέζο, Πρόεδρο της ΑΥΤΟΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ (AUTODIA), τον κ. Gadi Oron, Γενικό Διευθυντή της CISAC και τον κ. Eric Baptiste, Πρόεδρο του ΔΣ της CISAC (Παγκόσμια Συνομοσπονδία Οργανισμών Συλλογικής Διαχείρισης) η Συμφωνία Συνεργασίας (Memorandum of Understanding - MoU) που αποσκοπεί στο να λειτουργήσει άμεσα ο Οργανισμός μας, σύμφωνα με τα Ευρωπαϊκά δεδομένα και τους διεθνείς κανόνες και πρακτικές σε στενή συνεργασία με την CISAC».

Τέλος, το Υπουργείο Πολιτισμού κάλεσε τους δημιουργούς να στηρίξουν το νέο εγχείρημα με τη σύσταση του νέου οργανισμού, ώστε να αποκατασταθούν τα προβλήματα και να συνεχιστεί η δημιουργία και η πολιτιστική ανάπτυξη απερίσπαστη και απαλλαγμένη από τα προβλήματα του παρελθόντος.⁴⁰

3.4. ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Το χρονικό της υπόθεσης με την εταιρεία ΑΕΠΙ δημιούργησε καίρια ερωτήματα και ανησυχίες για την διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων στην Ελλάδα, για την τύχη των καλλιτεχνών και των τεράστιων υπολειπόμενων αμοιβών τους. Η μεγάλη ανησυχία εκ μέρους των σωματείων, των καλλιτεχνών, των αντίστοιχων ευρωπαϊκών φορέων συλλογικής διαχείρισης, καθώς και της κοινής γνώμης, υποχρέωσε την Κυβέρνηση και το Υπουργείο Πολιτισμού να λάβει άμεσες αποφάσεις για την επίλυση του προβλήματος.

Σήμερα, βρίσκεται σε ισχύ η Ειδική Υπηρεσία Έκτακτης Διαχείρισης (Ε.Υ.Ε.Δ.). Στο διάστημα λειτουργίας της υπήρξε έντονη κινητοποίηση για την ανάπτυξη των βασικών τομέων λειτουργίας της ΕΥΕΔ, προκειμένου να αντιμετωπισθούν όλα τα τρέχοντα ζητήματα, που σχετίζονται με την εύρυθμη λειτουργία της Υπηρεσίας (ΟΠΙ 2018).

Σε ανακοίνωση της η προσωρινή διαχειρίστρια της ΕΥΕΔ κα Βλάχου Μαρία, με σκοπό την ενημέρωση των μελών της ΑΕΠΙ, αναφορικά με την αυτοδίκαιη υπεισέλευση τους τους σε σχέση ανάθεσης διαχείρισης με την εν λόγω Υπηρεσία και το σχετικό δικαίωμα εναντίωσης που διαθέτουν, ανέφερε ότι οι συμβάσεις των πρώην μελών της ΑΕΠΙ λύθηκαν αυτοδικαίως και ορίστηκαν νέες συμβάσεις για το διάστημα που υπολείπεται από τις προηγούμενες συμβάσεις τους⁴¹ (ΟΠΙ 2018).

⁴⁰ Η σχετική ανακοίνωση είναι η εξής: "Το Υπουργείο καλεί όλους τους Δικαιούχους – Μέλη της πρώην ΑΟΔ, ενωμένοι να στηρίξουν την Ειδική Υπηρεσία Έκτακτης Διαχείρισης, ως αναγκαίο και μεταβατικό στάδιο, προκειμένου να αποφευχθεί ο κατακερματισμός της αγοράς συλλογικής διαχείρισης πνευματικών δικαιωμάτων, να αναδειχθεί το Ελληνικό ρεπερτόριο και η Πολιτιστική μας κληρονομιά και να εξασφαλισθεί η πορεία για τη δημιουργία ενός υγιούς Οργανισμού Συλλογικής Διαχείρισης που θα ανήκει πλέον στα ίδια του τα μέλη." (ΥΠΠΟ 2018).

⁴¹ Η σχετική ανακοίνωση είναι η εξής: «Σε συνέχεια της έκδοσης της υπ' αριθ. 262844/18408/13772/689/04.06.2018 (ΦΕΚ Β' 2085/07.06.2018) υπουργικής απόφασης περί ανάθεσης στην Ειδική Υπηρεσία Έκτακτης Διαχείρισης (Ε.Υ.Ε.Δ.) του ΟΠΙ της έκτακτης διαχείρισης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας των δικαιούχων – μελών της ΑΟΔ με τον διακριτικό τίτλο 'ΑΕΠΙ', η άδεια λειτουργίας της οποίας ανακλήθηκε με την υπ' αριθ. 224747/4952/15.05.2018 (ΦΕΚ Β' 1767/17.5.2017) υπουργική απόφαση, σας γνωρίζουμε ότι σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 51Α του Ν. 4481/2017 οι συμβάσεις ανάθεσης των μελών της πρώην ΑΟΔ λύθηκαν αυτοδικαίως και συνάφθηκαν αυτοδικαίως νέες όμοιες συμβάσεις ανάθεσης μεταξύ των μελών της πρώην ΑΟΔ και του ΟΠΙ για το χρονικό διάστημα που

Η ΕΥΕΔ πλέον εκπροσωπεί τη συντριπτική πλειοψηφία του ελληνικού μουσικού ρεπερτορίου, πάνω από 14.600 Έλληνες δημιουργούς και δικαιούχους δικαιωμάτων, εκατομμύρια ξένα μουσικά έργα, μέσω συμβάσεων εκπροσώπησης με μεγάλους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης του εξωτερικού και των μεγάλων πολυεθνικών εκδοτών μουσικής⁴² (ΟΠΙ 2018).

Όπως χαρακτηριστικά ανέφερε, μεταξύ άλλων, η προσωρινή διαχειρίστρια σε ανακοίνωση της:

«[...] έχουν ήδη στελεχωθεί οι οικονομικές υπηρεσίες και τα αρμόδια εμπορικά τμήματα Δημόσιας Εκτέλεσης, Συναυλιών, Μηχανικών Δικαιωμάτων, Ραδιοτηλεοπτικών Μέσων, Επιγραμμικών χρήσεων. Η εισπρακτική διαδικασία της Δημόσιας Εκτέλεσης υποστηρίζεται από έμπειρους εξωτερικούς συνεργάτες, στους οποίους ανατίθεται η ευθύνη είσπραξης σε αρκετές περιοχές στην Ελλάδα. Έχει γίνει, επίσης, εκτεταμένη επικοινωνία για την αδειοδότηση των μεγάλων φεστιβάλ αλλά και μεμονωμένων συναυλιών».

Η στελέχωση των τμημάτων της ΕΥΕΔ πραγματοποιείται κυρίως από πρώην εργαζομένους της ΑΕΠΙ, οι οποίοι βρέθηκαν εξίσου μετέωροι και ανεξόφλητοι από την ΑΕΠΙ (ΟΠΙ 2018). Παράλληλα, η Ειδική Υπηρεσία Έκτακτης Διαχείρισης Δικαιωμάτων συνεργάζεται με την Γερμανική εταιρεία GEMA⁴³, καθώς υπέγραψε σύμβαση αμοιβαίας εκπροσώπησης στις 20.06.2018. Σύμφωνα με την ανακοίνωση, *«Με τη σύμβαση αυτή η GEMA αναθέτει στην Ειδική Υπηρεσία Έκτακτης Διαχείρισης Δικαιωμάτων την αδειοδότηση του μουσικού της ρεπερτορίου και την είσπραξη και απόδοση των δικαιωμάτων που θα προκύψουν από τη χρήση των μουσικών έργων στην Ελλάδα και αναλαμβάνει αντίστοιχα την αδειοδότηση και είσπραξη δικαιωμάτων στη Γερμανία για το ελληνικό ρεπερτόριο, που εκπροσωπεί η Ειδική Υπηρεσία Έκτακτης Διαχείρισης Δικαιωμάτων»* (Κανελλόπουλος 2018).

υπολείπεται στην προηγούμενη σύμβαση, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τη διάρκεια της έκτακτης διαχείρισης δικαιωμάτων από την Ε.Υ.Ε.Δ» (ΟΠΙ 2018).

⁴² βλ. Warner Chappel Music Publishing και Universal.

⁴³ GEMA: Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΕΚΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

4.1. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΕΠΙ

Η ΑΕΠΙ υπήρξε για δεκαετίες ένας κυρίαρχος διαχειριστικός φορέας, αναγνωρισμένος από το Υπουργείο Πολιτισμού, μέχρι να διεκδικήσουν τη μερίδα του λέοντος και άλλες αντίστοιχες εταιρείες (βλ. Αυτοδιαχείριση κ.α.). Ως εκ τούτου, εν ελλείψει ισχυρού ανταγωνισμού, υπήρξε συγκεντρωτική η εξουσία της στο ελληνικό χώρο συλλογικής διαχείρισης των πνευματικών δικαιωμάτων και της απόδοσης των κερδών στους δημιουργούς / δικαιούχους. Εδώ και πολλά χρόνια υπέβασκε ο προβληματισμός περί καταχρηστικής εκμετάλλευσης της θέσης της στην αγορά, εκμεταλλευόμενη τις ρυθμίσεις του νόμου 2121/1993 και της αδυναμίας του ΟΠΙ και του Υπουργείου Πολιτισμού να ασκήσει πραγματική εποπτεία στην εν λόγω εταιρεία.

Η κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης της ΑΕΠΙ είχε απασχολήσει την ελληνική νομοθεσία και σχετικές πληροφορίες αντλούμε από τις αποφάσεις του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών⁴⁴. Πρόκειται για προσφυγές της ΑΕΠΙ προς ακύρωση αποφάσεων της επιτροπής ανταγωνισμού⁴⁵, μια δικαστική υπόθεση που διήρκεσε 14 χρόνια. Αρχή της υπόθεσης ήταν η προσφυγή ομάδας καλλιτεχνών στην επιτροπή ανταγωνισμού για την άρνησή της ΑΕΠΙ να διαχειρίζεται μέρος μόνον των περιουσιακών δικαιωμάτων των δημιουργών. Επίσης, εξαιτίας του μονομερούς καθορισμού μη εύλογων ποσοστών παρακράτησης ως διαχειριστικών εξόδων για το έργο που αναλαμβάνει, τη χρονική καθυστέρηση στην απόδοση αμοιβών, το γεγονός ότι δεν παρείχε τόκους, πληροφορίες και ενημέρωση στα μέλη της, καθώς και την απουσία δημοσιευμένου αμοιβολογίου (Σταυρίδου 2003).

Ως προς την ανάκληση της άδειας λειτουργίας της, η ελληνική νομοθεσία είχε προσθέσει ρύθμιση για τις συνέπειες ανάκλησης άδειας λειτουργίας ΟΣΔ (Άρθρο 51 του ν. 4481/2017 (βλ. Παράρτημα 2). Αρχικά αναστάλθηκε κάθε δραστηριότητα του οργανισμού, πέραν της παράστασης σε δίκες, έπειτα ο οργανισμός λύθηκε και τέθηκε υπό εκκαθάριση. Στη συνέχεια ορίστηκε νέος διαχειριστικός οργανισμός και όλες οι συλλογικές συμβάσεις μεταβιβάστηκαν αυτοδικαίως στον διάδοχο οργανισμό και οι οφειλόμενες αμοιβές θα καταβάλλονται πλέον από τον νέο οργανισμό. Τέλος δόθηκε η δυνατότητα σε όποιο πρώην μέλος της ΑΕΠΙ δεν επιθυμούσε να προσχωρήσει στον νέο οργανισμό να το δηλώσει γραπτώς εντός τριάντα (30) ημερών (ΥΠΠΟ 2018).

Σήμερα η ΑΕΠΙ δεν υφίσταται ως εταιρεία, καθώς η χρόνια αδιαφάνεια και κακοδιαχείριση την έχουν ωθήσει στη χρεωκοπία και την οριστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας της. Διώκεται ποινικά για κακουργήματα,

---

⁴⁴ Αποφάσεις 1102/2017 & 1103/2017 του ΔεφΑθ (Τμ. 18^ο Τριμελές).

⁴⁵ Απόφαση υπ'αρ. 245/III/2003.

τεράστια χρέη εις βάρος του ελληνικού δημοσίου και ιδιωτικών τραπεζών, τους δημιουργούς αλλά και προς τους πρώην εργαζομένους της.

Η συλλογική διαχείριση χαρακτηρίζεται από τη συγκέντρωση των περιουσιακών δικαιωμάτων στα χέρια ενός εξειδικευμένου οργανισμού. Στο ως άνω πλαίσιο, η έννοια της συλλογικότητας που χαρακτηρίζει τη διαχειριστική δράση ως οφείλει να αφομοιώσει στη δράση του ένας φορέας σαν την ΑΕΠΙ, δεν διαφαίνεται στην πορεία της εν λόγω εταιρείας

Το αποτέλεσμα ήταν ότι η ΑΕΠΙ εκμεταλλεύτηκε το σχεδόν μονοπωλιακό της προβάδισμα για προσωπικό όφελος των ιδιοκτητών της και όχι προς όφελος των δημιουργών, όπως ορίζει ο χαρακτήρας ενός τέτοιου εγχειρήματος. Συνοψίζοντας, είναι σαφές ότι η φήμη της έχει πληγεί ανεπανόρθωτα και η διοίκηση καλείται να αντιμετωπίσει τις κατηγορίες.

4.2. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΣ

Όταν ο δημιουργός παραχωρεί τη διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων των έργων του σε κάποιον διαχειριστικό οργανισμό, αυτομάτως χάνει τη δυνατότητα προσωπικής διαχείρισης και έλεγχου μέρους του πνευματικού του έργου. Στην περίπτωση αυτή είναι ιδιαιτέρως σημαντικό να υπάρχει εμπιστοσύνη, επικοινωνία και διαφάνεια.

Ως εκ τούτου, το αν τελικά τα πνευματικά δικαιώματα και τα κέρδη για τους δημιουργούς/δικαιούχους θα διασφαλιστούν και θα αποδοθούν εγκαίρως και ορθά, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τον τρόπο χάραξης της διαχειριστικής πολιτικής του εκάστοτε φορέα. Όπως έχει προκύψει εκ του αποτελέσματος, η συνεργασία των δημιουργών με την εταιρεία ΑΕΠΙ, δεν βασίστηκε στα παραπάνω χαρακτηριστικά. Η χρόνια κακοδιαχείριση, η αδιαφάνεια και η χρόνια έλλειψη εποπτείας από τον κρατικό μηχανισμό αλλά και τους ίδιους τους δημιουργούς και τα σωματεία εκπροσώπησης τους, έφεραν σαν συνέπεια την ολοκληρωτική απώλεια της εμπιστοσύνης εκ μέρους των δημιουργών, καθώς και την καταπάτηση των πνευματικών δικαιωμάτων και την απώλεια των νόμιμων κερδών τους.

Έπειτα από μια ιστορική θεώρηση, αποδεικνύεται ότι η πνευματική ιδιοκτησία αποτελεί τον πιο πρόσφορο τρόπο χρηματοδότησης της πνευματικής δημιουργίας, διότι παρέχει στο δημιουργό τα αναγκαία οικονομικά οφέλη τα οποία του επιτρέπουν να ζήσει και να συνεχίσει τη δημιουργία. Κατά συνέπεια, το σύστημα αυτό δεν αποσκοπεί μόνο στην προστασία του δημιουργού και στην επιβράβευση του πνευματικού δημιουργήματος, αλλά οφείλει να είναι κίνητρο για πολιτιστική ανάπτυξη, καθώς είναι ένα βασικό μέσο για την υλοποίηση της πολιτιστικής πολιτικής μιας χώρας.

Αναφερόμενοι στις επιπτώσεις για τους δημιουργούς που είχαν οι ραγδαίες αλλαγές που σημειώθηκαν την τελευταία διετία στο χώρο της συλλογικής διαχείρισης πνευματικών δικαιωμάτων, δεν θα μπορούσαν να παραλειφθούν οι οικονομικές απώλειες. Για έναν δημιουργό μουσικού έργου ή έναν δικαιούχο συγγενικών δικαιωμάτων, η εύλογη αμοιβή είναι στις περισσότερες περιπτώσεις το μοναδικό μέσο βιοπορισμού τους και κινητήριος δύναμη για τη χρηματοδότηση και την υλοποίηση νέων πνευματικών έργων. Αδιαμφισβήτητα, η πνευματική ιδιοκτησία καθίσταται σημαντική για την

οικονομία. Οι λεγόμενες πολιτιστικές επιχειρήσεις⁴⁶, με επίκεντρο πάντοτε το δημιουργό και το έργο του, αποτελούν βασικούς συντελεστές συνεισφοράς στο εθνικό εισόδημα (Ο.Π.Ι. 2018).

Αναπόφευκτα, εφόσον οι δημιουργοί/ δικαιούχοι βρέθηκαν σε ένα καθεστώς απόλυτης ανασφάλειας αναφορικά με τα δικαιώματά τους, τα κέρδη τους αλλά και το μέλλον των πνευματικών τους δικαιωμάτων, η δημιουργία συρρικνώθηκε, καθώς και οι οικονομικές και δημιουργικές προοπτικές των δημιουργών/δικαιούχων έπειτα από την οικονομική επισφάλεια που δημιούργησε ο χειρισμός της εταιρείας ΑΕΠΙ. Επιπλέον, η κρίση που προέκυψε, είχε σαν επίπτωση και τη ρήξη μεταξύ των σωματείων και των δημιουργών. Μια προέκταση που συνηθίζεται, όπως έχει καταγραφεί και ιστορικά, σε περιόδους έντασης, ανασφάλειας και αβεβαιότητας για το μέλλον (Ιωαννίδης 2017).

Το σκάνδαλο της ΑΕΠΙ είχε σοβαρές επιπτώσεις για τους δημιουργούς. Δημιούργησε ισχυρό πλήγμα στα οικονομικά τους, το οποίο σαν προέκταση έφερε τη μείωση της δημιουργίας, γεγονός που έχει και πολιτικές αλλά και πολιτιστικές προεκτάσεις. Είναι ελπιδοφόρο το γεγονός ότι με το νέο νόμο 4482/2017 γίνεται προσπάθεια για την υιοθέτηση ενός πιο αποτελεσματικού συστήματος άσκησης εποπτείας επί των διαχειριστικών οργανισμών, κυρίως με στόχο την προστασία των δικαιούχων δημιουργών και των φορέων συγγενικών δικαιωμάτων (Κοτσίρης 2017).

4.3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ, ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΤΡΙΤΟΥΣ

Η Ελληνική Εταιρεία Διαχείρισης Πνευματικών Δικαιωμάτων ΑΕΠΙ κατείχε για δεκαετίες δεσπόζουσα θέση στην αγορά των Ελληνικών εταιρειών συλλογικής διαχείρισης. Ως γεγονός, είναι αρκετό ώστε να αντιληφθούμε το λόγο που η σκανδαλώδης υπόθεση της κακής διαχείρισης και τέλος της οριστικής ανάκλησης της άδειας λειτουργίας της, προκάλεσε τόσο μεγάλη αναστάτωση.

Καταρχάς, όσον αφορά στο κοινωνικό γίνεσθαι, δε θα μπορούσε να μην εγείρει σοβαρές αντιδράσεις το γεγονός ότι μια ανώνυμη εταιρεία που δραστηριοποιούνταν επί δεκαετίες στον συγκεκριμένο κλάδο, υπό την εποπτεία του Κράτους, κατάφερε να κατασπαταλήσει τόσο μεγάλο όγκο δημοσίου και ιδιωτικού χρήματος. Σοβαρούς προβληματισμούς δε, προκάλεσε η έλλειψη εποπτείας εκ μέρους του κρατικού μηχανισμού.

Παράλληλα, το συγκεκριμένο σκάνδαλο, είδε το φως της δημοσιότητας σε μια τεταμένη περίοδο για το ελληνικό κράτος. Εν μέσω της οικονομικής, κοινωνικής και ανθρωπιστικής κρίσης που έχει καταβάλλει την ελληνική κοινωνία, δεν θα μπορούσε να μην ταυτιστεί με την γενικότερη κακή διαχείριση των τελευταίων δεκαετιών από τους κρατικούς λειτουργούς που οδήγησαν στην πλήρη αποδιοργάνωση και την οικονομική κρίση. Ακολούθως, αναφορικά με τις πολιτικές επιπτώσεις, η πίεση για άμεση διευθέτηση του προβλήματος

---

⁴⁶ Στις πολιτιστικές επιχειρήσεις συμπεριλαμβάνονται οι εκδοτικοί οίκοι, οι παραγωγοί οπτικοακουστικών έργων, οι παραγωγοί φωνογραφημάτων, οι οργανισμοί ραδιοτηλεόρασης, οι θεατρικές επιχειρήσεις, οι αίθουσες κινηματογράφων και θεάτρων, οι αίθουσες εκθέσεων και δημοπρασιών, οι εταιρείες λογισμικού κ.ο.κ.

ήταν έντονη και αυτό αποδεικνύεται από την άμεση αντίδραση του Υπουργείου Πολιτισμού και από τη δημιουργία ενός νέου οργανισμού εντός του ΟΠΙ για τη διαχείριση των δικαιωμάτων.

Η ουσιαστική εποπτεία στους διαχειριστικούς οργανισμούς, είναι μέρος της άσκησης πολιτικής ενός κράτους και έχει σοβαρές προεκτάσεις σε κοινωνικό, οικονομικό αλλά και πολιτιστικό επίπεδο. Σημειωτέον ότι δεν αποδόθηκαν πολιτικές ευθύνες για το σκάνδαλο της ΑΕΠΙ από την πολιτική ηγεσία, μετατέθηκαν απλά στις προηγούμενες πολιτικές ηγεσίες.

Πιο συγκεκριμένα από το βήμα της Βουλής των Ελλήνων η τότε κοινοβουλευτική εκπρόσωπος της κυβέρνησης Φωτεινή Βάκη, σχετικά με τη συζήτηση για νομοσχέδιο για τα πνευματικά δικαιώματα⁴⁷ ανέφερε μεταξύ άλλων για το επίμαχο θέμα:

«Ακούστηκαν αντεγκλήσεις και μομφές περί καθυστέρησης του νομοσχεδίου, κραυγές περί ασύγγνωστης καθυστέρησης δεδομένου του μεγάλου σκανδάλου της ΑΕΠΙ. Ερωτώ, συνάδελφοι, καλόπιστα χωρίς καμία διάθεση αντιπολιτευτική: Δεν το γνωρίζατε εσείς το διαρκές έγκλημα; Και τι κάνατε; Εκόντες άκοντες συνένοχοι στο φόνο; Πόντιοι Πιλάτοι που έnipταν τας χείρας τους οχυρωμένοι πίσω από ένα παρωχημένο από την ήδη αλματώδη τεχνολογική εξέλιξη νομοθέτημα του 1993; Το οποίο έχρηζε επικαιροποίησης, όπως και η ίδια η εννοιολόγηση του πνευματικού δικαιώματος, διότι είμαστε στην εποχή της πειρατείας και της ψηφιοποίησης και η γουτεμβέργιος εποχή παρήλθε ανεπιστρεπτί.

Αδιαφάνεια, διαφθορά και συνακόλουθα κοινωνική αδικία, υπάρχει εκεί όπου απουσιάζει ένα νομικό και θεσμικό πλαίσιο. Ακόμη κι αν υπήρξε καθυστέρηση, τους λόγους της οποίας τους εξήγησε αναλυτικά ο κ. Μπαλτάς εχθές και σήμερα, είναι προτιμητέο ένα νομοσχέδιο καθυστερημένα παρά κανένα νομοσχέδιο. Καλύτερα να εισέλθει προς συζήτηση ένα νομοσχέδιο που σκοπεύει στην προστασία των δικαιωμάτων των δημιουργών και των χρηστών, έστω με ατέλειες και τυχόν κενά, παρά η πλήρης απουσία κανόνων.» (Βάκη 2017).

Σημαντική παράμετρο αποτελούν οι οικονομικές και πολιτιστικές συνέπειες του όλου ζητήματος. Σε οικονομικό επίπεδο, σύμφωνα με τις πληροφορίες για τα χρέη της ΑΕΠΙ, είναι εμφανές ότι ζημιώθηκαν τόσο οι δημιουργοί / δικαιούχοι, όσο και οι ιδιώτες / χρήστες οι οποίοι κατέβαλλαν αμοιβές από τις χρήσεις για τα πνευματικά δικαιώματα των δημιουργών, αλλά οι αμοιβές δεν αποδόθηκαν σε αυτούς.

Οι εργαζόμενοι και οι συνεργάτες της ΑΕΠΙ δεν λάμβαναν τις νόμιμες αμοιβές τους, έως ότου έχασαν οριστικά την εργασία τους χωρίς να αποζημιωθούν. Το σκάνδαλο της ΑΕΠΙ άφησε το αποτύπωμα του στην ήδη επιβαρυσμένη οικονομική κατάσταση της ελληνικής κοινωνίας. Η απώλεια εσόδων του ελληνικού δημοσίου και η απώλεια θέσεων εργασίας, συμπεριλαμβάνονται επίσης στις οικονομικές συνέπειες που επέφερε η πτώχευση της ΑΕΠΙ.

Στον τομέα του πολιτισμού, εφόσον τα μουσικά έργα αποτελούν πολιτιστικά αγαθά και υπάγονται στις πολιτιστικές βιομηχανίες, θα

---

⁴⁷ Πρόκειται για το νόμο 4481/2017, ο οποίος περιλαμβάνει πολύ σημαντικές διατάξεις για την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων, όπως δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Α 100/20.7.2017)

μπορούσαμε να αποφανθούμε πως η υπόθεση αυτή άσκησε επιρροή και είχε συνέπειες για τον πολιτισμό. Λαμβάνοντας υπόψιν μας την απώλεια κερδών για τους δημιουργούς/ δικαιούχους, υποθέτουμε πως η χρηματοδότηση για δημιουργία υπήρξε μειωμένη. Άρα, η πνευματική δημιουργία υπέστη ισχυρό πλήγμα κατά τα τελευταία έτη, εξαιτίας των κοινωνικών και οικονομικών συνθηκών στην Ελλάδα, αλλά και εξαιτίας της υπόθεσης της ΑΕΠΙ.

4.4. ΕΥΡΥΤΕΡΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΕΚΤΑΣΕΙΣ

Η μουσική δημιουργία ως μέρος της πολιτιστικής κληρονομιάς του ελληνικού χώρου, κατέχει εξέχουσα θέση στον ελληνικό πολιτισμό. Ο δημιουργός του πνευματικού έργου, αφενός επιδιώκει να αναγνωριστεί ηθικά αλλά και να αντλήσει οικονομικά οφέλη από το έργο του και αφετέρου το έργο του να συμβάλλει στην παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά. Η διάδοση ενός έργου απαιτεί καταρχάς τους αναγκαίους οικονομικούς πόρους, που συνήθως προέρχονται από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς οι οποίοι έχουν αντικείμενο την επικοινωνία των πολιτιστικών παραγωγών.

Η ΑΕΠΙ δεν υπηρέτησε ορθά το ρόλο της και αυτό είχε, μεταξύ άλλων, σαν αποτέλεσμα να έρθει η κρατική εξουσία, όπως και η ελληνική κοινωνία, αντιμέτωπη με την χρόνια αδράνεια πρακτικής και ουσιαστικής ενασχόλησης και προβληματισμού για το ζήτημα της διαφάνειας και της εποπτείας της εταιρείας. Τονίζεται το γεγονός ότι η ΑΕΠΙ δραστηριοποιήθηκε στον κλάδο της συλλογικής διαχείρισης πνευματικών δικαιωμάτων και απόδοσης εύλογων αμοιβών στους δικαιούχους από το έτος 1930 έως το 2018, με χαρακτήρα οιονεί μονοπωλιακό.

Βασική προβληματική σε πολιτικό και κατ' επέκταση σε κοινωνικό επίπεδο αποτέλεσε η αδράνεια του ελληνικού κράτους να εποπτεύσει αποτελεσματικά τη διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων. Αρχικά, σε συνέχεια του σκανδάλου πραγματοποιήθηκαν κάποιες θετικές ενέργειες από το ΥΠΠΟ, με την κατάθεση στη Βουλή του επίκαιρου νομοσχεδίου αναφορικά με τα πνευματικά δικαιώματα (Ν. 4481/2017) και λίγο καιρό αργότερα ιδρύθηκε η Ειδική Υπηρεσία Έκτακτης Διαχείρισης Δικαιωμάτων, προς διευθέτηση της ταραχώδους υπόθεσης.

Παρόλα αυτά οι ενέργειες που έγιναν βρίσκονται σε πιλοτικό στάδιο και απαιτείται χρόνος και σταθερά βήματα ώστε να παγιωθούν τα νέα μέτρα που είναι απαιτούμενα για την εύρυθμη λειτουργία του νέου φορέα (βλ. ΕΥΕΔ). Η διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων απαιτεί ένα σύγχρονο και καλά οργανωμένο θεσμικό πλαίσιο ώστε να μπορεί να συμβαδίσει με τα Ευρωπαϊκά πρότυπα. Σε κοινωνικό επίπεδο, η συμπεριφορά της εταιρείας ΑΕΠΙ τα προηγούμενα χρόνια, κινούμενη επιθετικά και έχοντας ουσιαστικά την ιδιότητα εισπρακτικής εταιρείας, η οποία όμως λειτουργούσε προς όφελος ίδιας και όχι των δημιουργών, έχει σχηματίσει μια άκρως αρνητική άποψη στην ελληνική κοινωνία για τις εταιρείες συλλογικής διαχείρισης πνευματικών δικαιωμάτων στην Ελλάδα.

Χαρακτηριστική της κρατούσας κατάστασης είναι η άποψη του κου Ξενοφώντα Κονταργύρη, δικηγόρου Θεσσαλονίκης όπως δημοσιεύτηκε στην ιστοσελίδα protagon.gr:

« [...] Αφενός η ΑΕΠΙ και οι άλλοι ομοειδείς με αυτήν φορείς εμφάνισαν κατά τα περασμένα έτη μια σκανδαλώδη χαλαρότητα στην άσκηση των καθηκόντων τους κάνοντας την αγορά να θεωρήσει ότι οι υποχρεώσεις της προς τους πνευματικούς δημιουργούς ήταν ήσσονος σημασίας... Αν αυτό ήταν σωστό ή λάθος, έχει λίγη σημασία πια! Αυτό που πραγματικά μετράει είναι ότι δε μπορείς να έχεις ουσιαστικά παραιτηθεί από την είσπραξη των αμοιβών για πνευματικά δικαιώματα επί σειρά ετών – και μάλιστα σε εποχές που η αγορά ανθούσε – και να εμφανίζεσαι τώρα με εκδικητική σχεδόν διάθεση, να διεκδικείς όχι μόνο τα τρέχοντα αλλά και παλιά χρέη. Σφάλμα θα πρέπει να καταλογιστεί, επίσης, και στους υπόχρεους σε καταβολή τελών προς την ΑΕΠΙ, οι οποίοι όσο επικρατούσε γύρω από το ζήτημα η γενικευμένη χαλαρότητα του παρελθόντος, βολεύονταν με την κατάσταση αυτή, δεν τακτοποιούσαν τις οφειλές τους.» (Κονταργύρης 13-11-2013)

Παράλληλα, τη στιγμή που τα σύγχρονα ευρωπαϊκά κράτη αναζητούν λύσεις για τη διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων, προσαρμοσμένες στην εκτενή χρήση της τεχνολογίας και διαρκώς εμπλουτίζουν τις πρακτικές τους με νέα μέσα διαχείρισης, στην Ελλάδα γίνεται προσπάθεια ακόμη, να ρυθμιστούν οι βασικοί θεσμοί για τη διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων των δημιουργών. Βέβαια, θεσμικά υπάρχουν όλες οι απαραίτητες ρυθμίσεις για τις νέες τεχνολογίες και τα πνευματικά δικαιώματα. Πρακτικά όμως δεν έχουν σημείο εφαρμογής σαφές και ολοκληρωμένο.

Το γεγονός ότι η Ελλάδα δεν συμβαδίζει με τα ευρωπαϊκά πρότυπα θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως ένα ακόμα εμπόδιο για την πολιτιστική εξέλιξη. Θα ήταν ασφαλές να πούμε ότι η δυσκολία της εφαρμογής πολιτιστικής πολιτικής σε θέματα διαχείρισης και προστασίας πνευματικών δικαιωμάτων, προκύπτει και από τη γενικότερη πολιτική αστάθεια και την έλλειψη επικοινωνίας μεταξύ της κρατικής εξουσίας και της ελληνικής δικαιοσύνης.

4.5 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΠΟΨΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΕΠΙ: ΜΙΑ ΚΡΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΩΝ

Σε αυτό το σημείο της έρευνας υπήρξε μια προσέγγιση με ανθρώπους που έχουν έρθει σε επαφή με την εταιρεία ΑΕΠΙ και διεξήχθη συζήτηση για την προσωπική τους εμπειρία. Ο στόχος ήταν να μάθουμε την άποψη τους για τα γεγονότα και τις εξελίξεις γύρω από την υπόθεση της ΑΕΠΙ. Στη συνέχεια τους ζητήθηκε να απαντήσουν σε ένα σύντομο ερωτηματολόγιο. Σκοπός της έρευνας είναι να παρουσιαστούν ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τη δράση της ΑΕΠΙ που δεν ήταν δυνατό να εντοπιστούν μέσω της βιβλιογραφίας.

Σε πρώτο στάδιο δημιουργήθηκε ένα σύντομο ερωτηματολόγιο τεσσάρων (4) ερωτήσεων για απαντήσεις ανοιχτού τύπου (βλ. Παράρτημα 3 & 4). Στη συνέχεια επικοινωνήσαμε με την νομικό κα Πουρναρά Αικατερίνη και τον ιδρυτή της εταιρείας διοργάνωσης συναυλιών P90 Events κο Μάριο Σαργιάνο, οι οποίοι έχουν προσωπική εμπειρία από τη δράση της ΑΕΠΙ και αφού πραγματοποιήθηκε μια σύντομη συζήτηση επί του θέματος, τους ζητήθηκε να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο.

Αρχικά, πραγματοποιήθηκε η επικοινωνία με την δικηγόρο κα Πουρναρά Αικατερίνη, η οποία έχει αναλάβει υποθέσεις με αντίδικο την ΑΕΠΙ και της ζητήθηκε να απαντήσει στο συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο (βλ. Παράρτημα 3),

πληροφορώντας μας για την επαφή της με την εν λόγω εταιρεία, αλλά και εκθέτοντας την άποψη της για τα τεκταινόμενα. Έπειτα από την ποιοτική ανάλυση των δεδομένων διαπιστώσαμε ορισμένες ενδιαφέρουσες πληροφορίες.

Οι υποθέσεις που είχε αναλάβει η κα Πουρναρά αφορούσαν αντιδικίες ανάμεσα σε διοργανωτές μουσικών εκδηλώσεων και την ΑΕΠΙ, η οποία αξίωσε συγκεκριμένη αμοιβή για κάθε καλλιτέχνη δηλώνοντας αυθαίρετα ότι τον εκπροσωπούσε. Σημαντική παράμετρο της υπόθεσης αποτελεί το γεγονός ότι οι εν λόγω καλλιτέχνες ήταν αποκλειστικά αλλοδαποί και σε όλες τις περιπτώσεις ήταν ταυτόχρονα οι ίδιοι οι δημιουργοί που εκτελούσαν και παρουσίαζαν στο κοινό τις μουσικές τους συνθέσεις / δημιουργίες.

Όπως απεδείχθη κατά την ακροαματική διαδικασία, η ΑΕΠΙ σε καμία από τις αναφερόμενες δίκες δεν κατάφερε να αποδείξει ότι όντως εκπροσωπούσε τους εν λόγω καλλιτέχνες. Αυτό συνέβη διότι δεν παρουσίασε στο ελληνικό δικαστήριο νομιμοποιητικά έγγραφα ή σχετικές συμβάσεις που να αποδεικνύουν ότι η ΑΕΠΙ εκπροσωπούσε τους καλλιτέχνες και ότι είχε νόμιμο δικαίωμα να ζητεί από τους διοργανωτές ειδική άδεια εκτέλεσης και να απαιτεί αντίστοιχη αμοιβή.

Η προσωπική άποψη της κας Πουρναρά ήταν πως η ΑΕΠΙ όλα αυτά τα χρόνια έκανε κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης της, γεγονός που έχει απασχολήσει και την ελληνική νομοθεσία. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών με αρ. 1103/2017, αναφορικά με τον ανταγωνισμό και την κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης οργανισμού συλλογικής διαχείρισης και προστασίας δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας (βλ. ΑΕΠΙ)⁴⁸. Επιπλέον, έκρινε αναγκαία τη δημιουργία του νέου φορέα για τη διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων, ώστε να βρουν προστασία οι δημιουργοί, οι εκτελεστές και άπαντες δικαιούχοι για τα πνευματικά τους δικαιώματα.

Στη συνέχεια επικοινωνήσαμε με τον ιδρυτή της εταιρείας διοργάνωσης μουσικών εκδηλώσεων P90 Events, κο Μάριο Σαργιάνο και ζητήσαμε από εκείνον να μας απαντήσει στο ερωτηματολόγιο της έρευνας (βλ. Παράρτημα 4). Αυτό που διαπιστώσαμε είναι πως το μεγαλύτερο μέρος των απαντήσεων του έρχεται σε σύμπνοια και με τα λεγόμενα της κας Πουρναρά.

Ο κος Σαργιάνος, ως διοργανωτής μουσικών συναυλιών ξένου ειδικού μουσικού είδους, και ο ίδιος μουσικός, έχει διοργανώσει στην Ελλάδα πλήθος συναυλιών και μουσικών φεστιβάλ με προσκεκλημένα ξένα μουσικά συγκροτήματα. Η ΑΕΠΙ απαιτούσε από τον ίδιο και την εταιρεία του, σε ορισμένες διοργανώσεις του, να αιτηθεί ειδικής άδειας από εκείνη για τη δημόσια εκτέλεση και να πληρώσει ένα σημαντικό αντίτιμο. Σε αρκετές περιπτώσεις δε, του πρότειναν και «ειδικές τιμές» για συνολικό αριθμό διοργανώσεων.

Το γεγονός ότι οι οχλήσεις της ΑΕΠΙ προς την εταιρεία P90 Events, ήταν αποσπασματικές και όχι για όλες τις διοργανώσεις, ούτε και με σταθερές αμοιβές επί των δικαιωμάτων, αποδεικνύει ότι η μεθοδολογία της ΑΕΠΙ στην

---

⁴⁸ Η σχετική απόφαση βρίσκεται δημοσιευμένη στον ιστότοπο του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών: <http://www.adjustice.gr/webcenter/portal/defeteioath/epikairota/apofaseis>

αναγκαστική εκτέλεση των πνευματικών δικαιωμάτων, ήταν άρρυθμη και χωρίς σαφή πολιτική, λειτουργώντας με νοοτροπία εισπρακτικής εταιρείας. Εκείνος ακολούθησε τη νομική οδό και επέλεξε να διευθετηθούν οι υποθέσεις του με την ΑΕΠΙ μέσω των ελληνικών δικαστηρίων.

Αναφέρει επίσης ότι η ΑΕΠΙ λειτουργούσε με την κάλυψη της νομοθεσίας για χρόνια, απαιτώντας από τους ιδιώτες / επαγγελματίες να καταβάλλουν χρηματικά ποσά για τα πνευματικά δικαιώματα, απλά με μια δήλωση ότι εκπροσωπούν τους αντίστοιχους καλλιτέχνες. Αυτό που συνέβαινε στην προκειμένη περίπτωση, ήταν ότι επικαλούμενη συμβάσεις με αλλοδαπές εταιρείες συλλογικής διαχείρισης, απαιτούσε από την εταιρεία Ρ90 Events να ζητά άδειες για την εκτέλεση των συναυλιών, να καταβάλλει ποσοστιαίες αμοιβές και επιπλέον ασκούσε ποινικές δίωξεις κατά της εταιρείας για προσβολή των πνευματικών δικαιωμάτων.

Άξιο αναφοράς είναι το γεγονός πως οι εκπρόσωποι της ΑΕΠΙ βρέθηκαν πολλές φορές στις δικαστικές αίθουσες χωρίς να γνωρίζουν ποιο ήταν το μουσικό συγκρότημα για το οποίο υποστήριζαν πως διαχειρίζονταν τα πνευματικά του δικαιώματα. Δεν γνώριζαν επίσης την χώρα καταγωγής τους, παρά μόνο επέμεναν πως συνεργάζονταν με αντίστοιχες εταιρείες συλλογικής διαχείρισης του εξωτερικού.

Στην πραγματικότητα η ΑΕΠΙ δεν απέδειξε τις συνεργασίες της με αντίστοιχες αλλοδαπές εταιρείες, και αυτός ήταν και ένας από τους λόγους που ο κος Σαργιάνος έχει αθωωθεί στις περισσότερες εξ αυτών υποθέσεις. Αυτό που συμπεραίνουμε είναι ότι ενώ για τους εγχώριους δημιουργούς / εκτελεστές ίσως ήταν περισσότερο ξεκάθαρα τα πράγματα, για τους αλλοδαπούς δημιουργούς η κατάσταση περιπλέκονταν. Τέλος, όταν ερωτήθηκε για τον νέο φορέα συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων, απάντησε πως συμφωνεί με το εγχείρημα, αν και βρίσκει την απόφαση της πολιτείας αρκετά αργοπορημένη. Θεωρεί άρχουσας σημασίας το να υπάρξει από το νέο φορέα διαφάνεια, εποπτεία και ένα καλύτερο νομικό πλαίσιο.

Σε αυτό το σημείο προκύπτουν δύο ζητήματα. Αφενός η έλλειψη διαφάνειας που χαρακτήριζε την ΑΕΠΙ είναι ένα θέμα που έχει απασχολήσει τα τελευταία χρόνια την νομοθεσία, την πολιτική σκηνή και το κοινωνικό γίνεσθαι. Εκτός από το ζήτημα της οικονομικής κακοδιαχείρισης που έχει λάβει μεγάλη έκταση και δημοσιότητα, άξιο αναφοράς είναι και το ζήτημα της διαφάνειας και της νομιμότητας της ΑΕΠΙ απέναντι σε όσους είχε αξιώσει χρηματικά ποσά για πνευματικά δικαιώματα κατά το παρελθόν, καθώς και απέναντι στους ίδιους τους καλλιτέχνες/δημιουργούς/ εκτελεστές. Αφετέρου, δημιουργείται ο προβληματισμός για το κατά πόσο ο ελληνικός νόμος είναι σαφής ως προς τη διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων δημιουργών που είναι και οι ίδιοι εκτελεστές των έργων τους.

Αυτό που είναι σαφές από το νόμο είναι ότι αν ο χρήστης ισχυρίζεται ότι ο Οργανισμός αξιώνει αμοιβή δυσανάλογη προς αυτή που συνήθως καταβάλλεται σε αντίστοιχες περιπτώσεις, τότε προκαταβάλλει το ποσό που ο Οργανισμός του ζητάει και η αμοιβή επαναπροσδιορίζεται δικαστικώς (Κοτσίρης 2017). Το παραπάνω επιβεβαιώνει ότι η ΑΕΠΙ βασισμένη στο νομοθετικό πλαίσιο, είχε την ευκαιρία να εκμεταλλεύεται την συγκεκριμένη ρύθμιση ώστε να κοστολογεί κατά βούληση τις άδειες για τα πνευματικά δικαιώματα και ενδεχομένως στηρίζονταν στο γεγονός ότι ο χρήστης δεν θα

κινούνταν νομικά ώστε να επαναδιευθετήσει το ζήτημα της αμοιβής και να διεκδικήσει τα χρήματα του πίσω, εάν και εφόσον το δικαστήριο έκρινε υπέρ του.

Από τα αποτελέσματα της ποιοτικής έρευνας προκύπτει και επιβεβαιώνονται τα προ λεχθέντα σχόλια προηγούμενων ενοτήτων της εργασίας, ότι η εταιρεία ΑΕΠΙ ως μονοπωλιακός φορέας στη συλλογική διαχείριση πνευματικών δικαιωμάτων και την είσπραξη αμοιβών, δεκαετίες τώρα εκμεταλλεύονται την δεσπόζουσα θέση της στο χώρο και λειτουργούσε υπό καθεστώς ανομίας και αδιαφάνειας. Επιπροσθέτως, οι αναφορές σχετικά με τις πρακτικές είσπραξης των πνευματικών δικαιωμάτων, επιβεβαιώνουν τους λόγους που η κοινή γνώμη υπήρξε αρνητικά προσκείμενη προς την ΑΕΠΙ, ακόμη και προτού έρθουν στην επιφάνεια οι οικονομικές εκθέσεις και προκληθεί το σκάνδαλο της ΑΕΠΙ.

Το παραπάνω γεγονός έχει αρνητικό κοινωνικό και πολιτισμικό αντίκτυπο. Οι κακές πρακτικές της ΑΕΠΙ δημιούργησαν στην κοινωνία, συμπεριλαμβανομένων των δημιουργών, των επαγγελματιών στο χώρο της εστίασης και των πολιτιστικών εκδηλώσεων και του κοινωνικού συνόλου, αρνητική εικόνα για την είσπραξη των πνευματικών δικαιωμάτων.

Συνοψίζοντας, φαίνεται ότι η εταιρεία ΑΕΠΙ λειτουργούσε προς οικονομικό όφελος δικό της και όχι προς όφελος των δημιουργών και της προστασίας των πνευματικών τους δικαιωμάτων που ήταν και ο λόγος που εξαρχής δημιουργήθηκε. Επίσης, η αντιμετώπιση και των δύο ερωτώμενων απέναντι στη δημιουργία του νέου φορέα για τη διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων ήταν θετική. Μένει να διαπιστώσουμε αν σε βάθος χρόνου ο νέος φορέας θα καταφέρει να αλλάξει τα δεδομένα, να κερδίσει την εμπιστοσύνη των δημιουργών και του κοινωνικού συνόλου και να αντιστρέψει την άποψη της κοινής γνώμης ως προς τη νόμιμη χρήση αδειών και τις αμοιβές για τη χρήση των μουσικών δημιουργημάτων.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ / ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Έως και τις αρχές της δεκαετίας του 1970, οι Οργανισμοί Συλλογικής Διαχείρισης απολάμβαναν ειδική μεταχείριση, λόγω του ότι είχαν αναλάβει μια λεπτή πολιτικά και κοινωνικά αρμοδιότητα. Τα πνευματικά δικαιώματα έχουν μια ιδιαίτερη φύση, δεν είναι δυνατόν να γίνονται αντιληπτά μόνο ως εμπορικά αγαθά, αλλά οφείλουν να συνυπάρχουν και με την ηθική, τη δημιουργική και την καλλιτεχνική τους αξία. Υπήρχαν πάντα αμφιβολίες ως προς την ανάθεση της διαχείρισης τους στους σχετικούς οργανισμούς. Στην πορεία, άρχισε να γίνεται μια συζήτηση γύρω από την πιθανότητα κατάχρησης της δεσπόζουσας θέσης των οργανισμών στα διαφορά κράτη μέλη της Κοινότητας με αρκετές διαφορές να φθάνουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στα ανώτατα δικαστήρια (Σταματούδη 2006: 175).

Από τα υπό κρίση στοιχεία φαίνεται ότι η ΑΕΠΙ δεν ασκούσε ορθά το ρόλο της. Το ελληνικό κράτος μάλιστα ήταν το μοναδικό κράτος όπου τα δικαιώματα συλλέγονταν από μια ιδιωτική εταιρεία και χωρίς ουσιαστική εποπτεία από τον κρατικό μηχανισμό. Ο ιδιωτικός και κερδοσκοπικός χαρακτήρας της ΑΕΠΙ σε συνδυασμό με τη μονοπωλιακή θέση που απολάμβανε στην αγορά της παρείχαν τη δυνατότητα να επιβάλει στους δημιουργούς και στους χρήστες όρους προς όφελος δικό της και όχι προς όφελος των δημιουργών/ δικαιούχων.

Έπειτα από το κλείσιμο της ΑΕΠΙ και τη δημιουργία του νέου φορέα (βλ. ΕΥΕΔ) για τη διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων, υπό την εποπτεία του ΟΠΙ και του Υπουργείου Πολιτισμού αυτή τη φορά, ερχόμαστε αντιμέτωποι με νέους προβληματισμούς. Κατά πόσο είναι άραγε λειτουργικό αυτό το μοντέλο διαχείρισης δικαιωμάτων από οργανισμούς είτε κρατικούς είτε ιδιωτικούς;

Στη σύγχρονη εποχή οι νέες τεχνολογίες κατακλύζουν της ζωή μας και οι δυνατότητες διαρκώς εμπλουτίζονται. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα η ζήτηση των χρηστών να αυξάνεται και ταυτόχρονα η ανάγκη για προστασία της πνευματικής δημιουργίας να είναι μεγαλύτερη. Παράλληλα, νέες εναλλακτικές μορφές διαχείρισης πνευματικών δικαιωμάτων έχουν εμφανιστεί σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η τεχνολογία του blockchain. Πρόκειται για έναν δομημένο λογιστικό κατάλογο (distributed ledger), με αλληλουχία δεδομένων, που τα καθιστούν αμετάβλητα και ελαχιστοποιούν τον κίνδυνο υποκλοπής και απάτης (Hellenic Blockchain Hub 2018).

Αρχικά χρησιμοποιήθηκε για να διασφαλίσει τις ηλεκτρονικές συναλλαγές και έχει άρρηκτα συνδεθεί με το ηλεκτρονικό νόμισμα bitcoin, οι δυνατότητες της εν λόγω τεχνολογίας όμως είναι τόσες πολλές που γίνεται συζήτηση για το κατά πόσο θα μπορούσε να καθορίσει το μέλλον των πνευματικών δικαιωμάτων. Η τεχνολογία Blockchain υπόσχεται να δώσει δύναμη στους δημιουργούς παρέχοντας ένα δίκαιο κανάλι διανομής. Στην περίπτωση αυτή, η ιδέα είναι να δημιουργηθεί ένα περιβάλλον στο οποίο θα έχουν την ελευθερία πρόσβασης στις συναλλασσόμενες πληροφορίες και να

καταβάλλονται οι αμοιβές πιο αποτελεσματικά. Αυτό το νέο κανάλι δημιουργεί πρόσφορο έδαφος ώστε να δημιουργήσουν τα μέσα για την εισαγωγή καινοτόμων επιχειρηματικών μοντέλων, από τους ίδιους τους καλλιτέχνες ή οποιοδήποτε άλλο ενδιαφερόμενο στην αγορά (Sitonio 2018).

Δημιουργήθηκε το όραμα ότι μπορούν να διασφαλιστούν τα πνευματικά δικαιώματα των δημιουργών και να αποδίδονται οι αμοιβές τους χωρίς την απαραίτητη διαμεσολάβηση των εταιρειών ή οργανισμών συλλογικής διαχείρισης. Σύμφωνα όμως με την καθηγήτρια του Πανεπιστημίου του Southampton Dr. Rosati, ενώ υπάρχουν μεγάλες προσδοκίες σχετικά με την τεχνολογία blockchain, είναι ασαφές το πλαίσιο που μπορεί να αφομοιωθεί στο πεδίο των πνευματικών δικαιωμάτων. Πιστεύει πως ίσως θα μπορούσε να εφαρμοστεί για τα ψηφιακά δημιουργήματα ή για τα ορφανά έργα, κάτι το οποίο κρίνει ούτως ή άλλως μεγάλη επιτυχία (Lawspot.gr: 2018).

Επίσης μεγάλη άνοδος παρατηρείται τα τελευταία χρόνια στη χρήση αδειών ανοιχτού περιεχομένου (βλ. Creative Commons). Πρόκειται για ένα είδος ατομικής διαχείρισης των πνευματικών δικαιωμάτων από τους ίδιους τους δημιουργούς που τους δίνει τη δυνατότητα να διασφαλίσουν την πατρότητα του έργου τους και των πνευματικών δικαιωμάτων τους. Όσο η τεχνολογία αναπτύσσεται και η εξοικείωση δημιουργών και χρηστών με τις νέες τεχνολογίες παγιώνεται, όλο και περισσότερες δυνατότητες παρέχονται για την "αυτοδιαχείριση" των έργων τους (Χίου 2016).

Ως προς το ευρωπαϊκό πλαίσιο, η ανάγκη εκσυγχρονισμού με τα νέα τεχνολογικά δεδομένα, καθώς και ανάγκη για εξασφάλιση της διαφάνειας στη διαχείριση των πνευματικών έργων, οδηγεί σε μια διαρκή εξέλιξη των εναλλακτικών μεθόδων διαχείρισης. Είναι σαφές ότι η εξοικείωση με τα νέα συστήματα είναι σε πιο προηγμένο στάδιο απ ότι παρατηρείται σε ελληνικό επίπεδο. Παρόλα αυτά, καμία από τις παραπάνω μεθόδους δεν είναι παγιωμένη και αποκλειστική στο πεδίο των πνευματικών δικαιωμάτων. Οι συμβατικοί φορείς συλλογικής διαχείρισης συνεχίζουν να κατέχουν δεσπόζουσα θέση στη διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων.

Με την ελπίδα ότι ο νέος ελληνικός φορέας συλλογικής διαχείρισης θα μπορέσει να αντεπεξέλθει στις απαιτήσεις της σύγχρονης εποχής και δεν θα υποπέσει στα σφάλματα του παρελθόντος καθίσταται αναντίρρητη η ανάγκη συνειδητοποίησης σε συλλογικό επίπεδο ότι η δίκαιη διαχείριση των πνευματικών έργων είναι πάγια υποχρέωση όλων μας, καθώς τα πνευματικά δημιουργήματα συγκροτούν το αποτύπωμα ενός τόπου στον παγκόσμιο χάρτη της πολιτιστικής κληρονομιάς.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 ^ο	
ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΑΕΠΙ ΜΕ ΤΙΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	
ΧΩΡΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΔΑΦΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ
ΑΖΕΡΜΠΑΪΤΖΑΝ	Azerbaijan Authors Society (AAS)
ΑΛΒΑΝΙΑ	ALB AUTOR
ΑΛΓΕΡΙΑ	ONDA
ΑΡΜΕΝΙΑ	ARMAUTHOR
ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	SADAIC
ΑΥΣΤΡΙΑ	AKM / AUSTRO-MECHANA
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	APRA ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΕΙ: ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ, ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΝΗ ΑΝΤΑΡΚΤΙΚΗ, ΝΗΣΟΣ ΑΣΜΟΡ, ΝΗΣΟΣ ΚΑΡΤΙΕ, ΝΗΣΟΣ ΚΡΙΣΤΜΑΣ, ΝΗΣΟΙ ΚΟΚΟΣ ΚΑΙ ΚΗΛΙΓΚ, ΝΗΣΟΣ ΚΟΟΚ, ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΑ ΚΡΑΤΗ ΜΙΚΡΟΝΗΣΙΑΣ, ΝΗΣΟΣ ΦΙΤΖΙ, ΝΗΣΟΣ ΧΕΡΝΤ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΚΙΡΙΜΠΑΤΙ, ΝΗΣΟΣ ΜΑΚΟΥΑΡΙΕ (ΤΑΣΜΑΝΙΑ), ΝΗΣΟΙ ΜΑΡΣΑΛ, ΝΗΣΟΣ ΜΑΚΝΤΟΝΑΛΝΤ, ΝΗΣΟΣ ΝΑΟΥΡΟΥ, ΝΕΑ ΖΗΛΑΝΔΙΑ, ΝΗΣΟΣ ΝΙΟΥΕ, ΝΗΣΟΣ ΝΟΡΦΟΛΚ, ΠΑΛΛΑΟΥ, ΠΑΠΟΥΑ ΝΕΑ ΓΟΥΝΕΑ, ΝΗΣΟΣ ΡΟΣΣ, ΝΗΣΟΣ ΣΟΛΟΜΟΝ, ΝΗΣΟΣ ΤΟΚΕΛΑΟΥ, ΤΟΓΚΑ, ΤΟΥΒΑΛΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΒΑΝΑΟΥΤΟΥ, ΔΥΤΙΚΗ ΣΑΜΟΑ.
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	AMCOS ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΕΙ: ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ, ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΝΗ ΑΝΤΑΡΚΤΙΚΗ, ΝΗΣΟΣ ΑΣΜΟΡ, ΝΗΣΟΣ ΚΑΡΤΙΕ, ΝΗΣΟΣ ΚΡΙΣΤΜΑΣ, ΝΗΣΟΙ ΚΟΚΟΣ ΚΑΙ ΚΗΛΙΓΚ, ΝΗΣΟΣ ΚΟΟΚ, ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΑ ΚΡΑΤΗ ΜΙΚΡΟΝΗΣΙΑΣ, ΝΗΣΟΣ ΦΙΤΖΙ, ΝΗΣΟΣ ΧΕΡΝΤ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΚΙΡΙΜΠΑΤΙ, ΝΗΣΟΣ ΜΑΚΟΥΑΡΙΕ (ΤΑΣΜΑΝΙΑ), ΝΗΣΟΙ ΜΑΡΣΑΛ, ΝΗΣΟΣ ΜΑΚΝΤΟΝΑΛΝΤ, ΝΗΣΟΣ

	ΝΑΟΥΡΟΥ, ΝΕΑ ΖΗΛΑΝΔΙΑ, ΝΗΣΟΣ ΝΙΟΥΕ, ΝΗΣΟΣ ΝΟΡΦΟΛΚ, ΠΑΛΑΟΥ, ΠΑΠΟΥΑ ΝΕΑ ΓΟΥΝΕΑ, ΝΗΣΟΣ ΡΟΣΣ, ΝΗΣΟΣ ΣΟΛΟΜΟΝ, ΝΗΣΟΣ ΤΟΚΕΛΑΟΥ, ΤΟΓΚΑ, ΤΟΥΒΑΛΟΥ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΒΑΝΑΟΥΤΟΥ, ΔΥΤΙΚΗ ΣΑΜΟΑ.
ΒΕΛΓΙΟ	SABAM
ΒΕΝΕΖΟΥΕΛΑ ΒΙΕΤΝΑΜ VCPMC	SACVEN
ΒΟΛΙΒΙΑ COM	SOBODAY
ΒΟΣΝΙΑ-ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ	SINE QUA NON
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	MUSICAUTOR
ΒΡΑΖΙΛΙΑ	AMAR ABRAMUS ADDAF SADEMBRA SICAM SBAT SOCINPRO SBACEM UBC
ΓΑΛΛΙΑ	SACEM (SACEM) ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΕΙ : ΓΑΛΛΙΑ και ΥΠΕΡΠΟΝΤΙΑ ΤΜΗΜΑΤΑ (ΓΟΥΑΔΕΛΟΥΠΗ, ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΓΟΥΙΑΝΑΣ, ΜΑΡΤΙΝΙΚΑ, ΡΕΪΝΙΟΝ, ΜΑΓΙΟΥΤ, ΝΗΣΟΙ ΣΑΙΝ ΠΙΕΡ ΚΑΙ ΜΙΚΕΛΟΝ, ΝΗΣΟΙ ΓΟΥΑΛΙΣ ΚΑΙ ΦΟΥΤΟΥΝΑ, ΑΓ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ. ΑΓ. ΜΑΡΤΙΝΟΣ), ΓΑΛΛΙΚΗ ΠΟΛΥΝΗΣΙΑ, ΓΚΑΜΠΟΝ, ΝΕΑ ΚΑΛΗΔΟΝΙΑ (SACENC), ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ (SACEM LUXEMBOURG), ΜΟΝΑΚΟ, ΑΙΓΥΠΤΟΣ (SACERAU), ΛΙΒΑΝΟΝ, ΜΑΛΙ (BUMDA), ΜΑΡΟΚΟ (BMDA), ΤΣΑΝΤ, ΜΑΔΑΓΑΣΚΑΡΗ (OMDA), ΚΑΜΕΡΟΥΝ (CMC), ΚΟΓΚΟ (BCDA), ΜΠΟΥΡΚΙΝΑ ΦΑΣΟ (BBDA), ΜΠΕΝΙΝ (BUBEDRA), ΓΟΥΙΝΕΑ (BGDA), ΣΕΝΕΓΑΛΗ (BSDA), ΤΟΓΚΟ (BUTODRA), ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΓΚΑΜΠΙΑ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΝΙΓΗΡΑ (BNDA), ΤΖΙΜΠΟΥΤΙ, ΑΚΤΗ ΕΛΕΦΑΝΤΟΣΤΟΥΝ (BURIDA), ΜΑΥΡΙΤΑΝΙΑ, ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΦΡΙΚΗ, ΓΑΛΛΙΚΑ ΕΔΑΦΗ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ - ΑΝΤΑΡΚΤΙΚΗΣ (TAAF), ΧΩΡΕΣ ΠΕΡΣΙΚΟΥ ΚΟΛΠΟΥ (ΣΑΟΥΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ, ΜΠΑΧΡΕΙΝ, ΑΡΑΒΙΚΑ ΕΜΙΡΑΤΑ, ΙΡΑΚ, ΙΡΑΝ, ΚΟΥΒΕΙΤ, ΟΜΑΝ, ΚΑΤΑΡ).

	<p>SACEM /SDRM</p> <p>ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΕΙ : ΓΑΛΛΙΑ και ΥΠΕΡΠΟΝΤΙΑ ΤΜΗΜΑΤΑ (ΓΟΥΑΔΕΛΟΥΠΗ, ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΓΟΥΙΑΝΑΣ, ΜΑΡΤΙΝΙΚΑ, ΡΕΪΝΙΟΝ, ΜΑΓΙΟΤ, ΝΗΣΟΙ ΣΑΙΝ ΠΙΕΡ ΚΑΙ ΜΙΚΕΛΟΝ, ΝΗΣΟΙ ΓΟΥΑΛΙΣ ΚΑΙ ΦΟΥΤΟΥΝΑ, ΑΓ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ. ΑΓ. ΜΑΡΤΙΝΟΣ), ΓΑΛΛΙΚΗ ΠΟΛΥΝΗΣΙΑ, ΝΕΑ ΚΑΛΗΔΟΝΙΑ (SACENC), ΑΝΔΟΡΑ, ΓΚΑΜΠΟΝ, ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ (SACEM LUXEMBOURG), ΜΟΝΑΚΟ, ΑΙΓΥΠΤΟΣ (SACERAU), ΛΙΒΑΝΟΝ, ΜΑΛΙ (BUMDA), ΜΑΡΟΚΟ (BMDA), ΤΣΑΝΤ, ΜΑΔΑΓΑΣΚΑΡΗ (OMDA), ΚΑΜΕΡΟΥΝ (CMC), ΚΟΓΚΟ (BCDA), ΜΠΟΥΡΚΙΝΑ ΦΑΣΟ (BBDA), ΜΠΕΝΙΝ (BUBEDRA), ΓΟΥΙΝΕΑ (BGDA), ΣΕΝΕΓΑΛΗ (BSDA), ΤΟΓΚΟ (BUTODRA), ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΓΚΑΜΠΙΑ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΝΙΓΗΡΑ (BNDA), ΤΖΙΜΠΟΥΤΙ, ΑΚΤΗ ΕΛΕΦΑΝΤΟΣΤΟΥΝ (BURIDA), ΜΑΥΡΙΤΑΝΙΑ, ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΦΡΙΚΗ, ΓΑΛΛΙΚΑ ΕΔΑΦΗ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ - ΑΝΤΑΡΚΤΙΚΗΣ (ΤΑΑΦ), ΧΩΡΕΣ ΠΕΡΣΙΚΟΥ ΚΟΛΠΟΥ (ΣΑΟΥΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ, ΜΠΑΧΡΕΪΝ, ΑΡΑΒΙΚΑ ΕΜΙΡΑΤΑ, ΙΡΑΚ, ΙΡΑΝ, ΚΟΥΒΕΙΤ, ΟΜΑΝ, ΚΑΤΑΡ).</p>
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	GEMA
ΓΕΩΡΓΙΑ	GCA (ex SAS)
ΔΑΝΙΑ	<p>KODA</p> <p>ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΕΙ : ΔΑΝΙΑ</p> <p>NCB</p> <p>ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΕΙ : ΔΑΝΙΑ, ΝΟΡΒΗΓΙΑ, ΙΣΛΑΝΔΙΑ, ΕΣΘΟΝΙΑ, ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ, ΣΟΥΗΔΙΑ, ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ</p>
ΕΛΒΕΤΙΑ	<p>SUISA</p> <p>ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΕΙ : ΕΛΒΕΤΙΑ, ΛΙΧΤΕΝΣΤΑΙΝ</p>
ΕΣΘΟΝΙΑ	EAU
Η.Π.Α.	<p>BMI</p> <p>AMRA</p> <p>THE HARRY FOX AGENCY</p> <p>SESAC</p>
ΙΑΠΩΝΙΑ	JASRAC

ΙΝΔΟΝΗΣΙΑ	WAMI
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	IMRO
ΙΣΛΑΝΔΙΑ	STEF
ΙΣΗΜΕΡΙΝΟΣ	SAYCE
ΙΣΡΑΗΛ	ACUM
ΙΣΠΑΝΙΑ	SGAE
ΙΑΠΩΝΙΑ	JASRAC
ΚΑΝΑΔΑΣ	SOCAN SODRAC
ΚΑΖΑΚΣΤΑΝ	KAZAK
ΚΙΝΑ	MCSC
ΚΟΛΟΜΒΙΑ	SAYCO
ΚΟΡΕΑ (ΔΗΜ.)	KOMCA
ΚΟΣΤΑ ΡΙΚΑ	ACAM
ΚΟΥΒΑ	ACDAM
ΚΡΟΑΤΙΑ	HDS-ZAMP
ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑ	NCIP
ΛΕΤΤΟΝΙΑ	AKKA-LAA
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	LATGA-A
ΜΑΚΑΟ	MACA
ΜΑΛΑΙΣΙΑ	MACP
ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ	PAM CG
ΜΕΞΙΚΟ	SACM
ΜΟΖΑΜΒΙΚΗ	SOMAS
ΜΟΛΔΑΒΙΑ	ASDAC
ΝΟΤΙΟΣ ΑΦΡΙΚΗ	SAMRO
ΝΑΜΙΜΠΙΑ	NASCAM
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	TONO
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	BUMA ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΕΙ: ΟΛΛΑΝΔΙΑ, ΣΟΥΡΙΝΑΜ (SASUR), ΟΛΛΑΝΔΙΚΕΣ ΑΝΤΙΛΛΕΣ (ΚΟΥΡΑΣΑΟ, ΑΓΙΟΣ ΜΑΡΤΙΝΟΣ, ΑΓΙΟΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ, ΣΑΜΠΑ, ΜΠΟΝΑΙΡ), ΑΡΟΥΜΠΑ STEMRA ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΕΙ: ΟΛΛΑΝΔΙΑ, ΣΟΥΡΙΝΑΜ (SASUR), ΟΛΛΑΝΔΙΚΕΣ ΑΝΤΙΛΛΕΣ (ΚΟΥΡΑΣΑΟ, ΑΓΙΟΣ ΜΑΡΤΙΝΟΣ, ΑΓΙΟΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ, ΣΑΜΠΑ, ΜΠΟΝΑΙΡ), ΑΡΟΥΜΠΑ
ΟΝΔΟΥΡΑ	AACIMH
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	ARTISJUS
ΟΥΚΡΑΝΙΑ	UACRR
ΟΥΡΟΥΓΟΥΑΗ	AGADU
ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ	GAI UZ (GUILD)
ΠΑΝΑΜΑΣ	SPAC
ΠΑΡΑΓΟΥΑΗ	APA

ΠΓΔΜ(ΣΚΟΠΙΑ)	ZAMP
ΠΕΡΟΥ	APDAYC
ΠΟΛΩΝΙΑ	ZAIKS
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	SPA
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	UCMR-ADA
ΡΩΣΙΑ	RAO
ΣΕΡΒΙΑ	SOKOJ
ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗ	COMPASS
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	SOZA
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	SAZAS
ΣΟΥΗΔΙΑ	STIM
ΤΑΪ ΠΕΪ /ΤΑΪΒΑΝ	MUST
ΤΑΪΛΑΝΔΗ	MCT
ΤΟΥΡΚΙΑ	MESAM MSG
ΤΡΙΝΙΝΤΑΤ & ΤΟΜΠΑΓΚΟ	COTT
ΤΣΕΧΙΑ	OSA
ΦΙΛΙΠΠΙΝΕΣ	FILSCAP
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	TEOSTO
ΧΙΛΗ	SCD
ΧΟΓΚ ΚΟΓΚ	CASH

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2^ο
Νόμος για τη συλλογική διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας
ΑΡΘΡΟ 51
ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ Ή ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙΑΣ
<p>1. Η προσωρινή ανάκληση της άδειας λειτουργίας ενός οργανισμού συλλογικής διαχείρισης επιβάλλεται για χρονικό διάστημα έως έξι (6) μηνών, κατά το οποίο αναστέλλεται η λειτουργία του οργανισμού εκτός από την ικανότητα παράστασής του σε εκκρεμείς δίκες.</p> <p>2. Με την απόφαση οριστικής ανάκλησης της άδειας λειτουργίας ενός οργανισμού συλλογικής διαχείρισης, ο οργανισμός λύεται και τίθεται υπό εκκαθάριση. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ότι η εκκαθάριση διενεργείται σύμφωνα με τις ισχύουσες για τη νομική μορφή του διατάξεις, επιφυλασσομένων τυχόν αντίθετων διατάξεων στον παρόντα νόμο, ότι τα μέλη του εποπτικού συμβουλίου ενεργούν ως εκκαθαριστές και κάθε άλλη λεπτομέρεια για τη διενέργεια και την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης. Σε περίπτωση διαφωνίας ή άρνησης των προσώπων που ασκούν την εποπτεία να ενεργήσουν ως εκκαθαριστές, ο Υπουργός Πολιτισμού ορίζει με απόφασή του τους εκκαθαριστές.</p> <p>3. Ο Υπουργός Πολιτισμού μπορεί, εναλλακτικώς, να ορίσει με απόφασή του ότι η διαχείριση των δικαιωμάτων του οργανισμού του οποίου ανεκλήθη οριστικώς η άδεια, αναλαμβάνεται από υφιστάμενο οργανισμό διαχείρισης (διάδοχος οργανισμός). Στην περίπτωση αυτή ισχύουν τα ακόλουθα:</p> <p>α. Οι συλλογικές συμβάσεις που έχει συνάψει ο οργανισμός συλλογικής διαχείρισης, του οποίου η άδεια ανακαλείται, μεταβιβάζονται αυτοδικαίως στον</p>

διάδοχο οργανισμό.

β. Οι συμβάσεις των χρηστών με τον οργανισμό συλλογικής διαχείρισης, του οποίου η άδεια ανακαλείται, ισχύουν και μετά από τη θέση σε ισχύ της ανάκλησης. Η αξίωση καταβολής της οφειλόμενης αμοιβής περιέρχεται στον διάδοχο οργανισμό συλλογικής διαχείρισης. Η καταβολή της οφειλόμενης αμοιβής έχει ενέργεια απόσβεσης χρέους.

γ. Οι συμβάσεις ανάθεσης που έχουν συναφθεί με τον οργανισμό συλλογικής διαχείρισης, του οποίου η άδεια ανακαλείται, μεταβιβάζονται αυτοδικαίως στον διάδοχο οργανισμό, εκτός αν μέλος του ανακληθέντος οργανισμού γνωστοποιήσει εγγράφως εντός τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης ανάκλησης στον διάδοχο οργανισμό ότι δεν επιθυμεί να εκπροσωπηθεί από αυτόν. Ο οργανισμός συλλογικής διαχείρισης, του οποίου η άδεια ανακαλείται, υποχρεούται να παραδώσει στον διάδοχο οργανισμό όλα τα έγγραφα που αφορούν στη διαχείριση των δικαιωμάτων των μελών του, εκτός από εκείνα που αφορούν σε μέλη που έχουν ήδη προβεί στη γνωστοποίηση του προηγούμενου εδαφίου, καθώς και κάθε απαραίτητη σχετική πληροφορία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3^ο

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 1^ο

1. ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΕΠΑΦΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΕΠΙ;

Ως συνήγορος υπεράσπισης έχω αναλάβει υποθέσεις με αντίδικο την Α.Ε.Π.Ι. Το αδίκημα αφορούσε παράβαση του άρθρου 66 του Ν.2121/1993, δηλαδή παρουσίαση στο κοινό μουσικών συνθέσεων (ο κατηγορούμενος διοργανωτής συναυλιών ξένων μουσικών συγκροτημάτων) χωρίς άδεια από την Α.Ε.Π.Ι., η οποία και δήλωνε παράσταση πολιτικής αγωγής στα εν λόγω δικαστήρια.

2. ΠΟΙΑ ΗΤΑΝ Η ΕΚΒΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ ΣΑΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΕΠΙ;

Στις υποθέσεις τις οποίες εγώ ανέλαβα και χειρίστηκα ο κατηγορούμενος αθώωθηκε λόγω μη πλήρωσης της αντικειμενικής και υποκειμενικής υπόστασης του εγκλήματος, δηλαδή δεν προέκυψε ούτε ότι η ΑΕΠΙ εκπροσωπούσε τους συγκεκριμένους καλλιτέχνες, οι οποίοι ήταν παράλληλα δημιουργοί των μουσικών συνθέσεων που εκτελούσαν στις συναυλίες, ούτε όμως ότι υπήρχε οποιοσδήποτε δόλος στο πρόσωπο του κατηγορούμενου αφού ο τελευταίος είχε συνάψει συμβάσεις με τους καλλιτέχνες που είναι και οι φορείς των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας (περιουσιακού και ηθικού δικαιώματος).

3. ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΑΕΠΙ;

Προσωπικά θεωρώ ότι η Α.Ε.Π.Ι. έκανε για χρόνια κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης της στην αγορά με τη δημιουργία ενός πολύπλοκου συστήματος διαχείρισης δικαιωμάτων και - όπως μένει να αποδειχθεί ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων στα οποία οι εκπρόσωποί της παραπέμπονται - χωρίς να διανέμει τα ποσά από την εκάστοτε διαχείριση στους πραγματικούς δικαιούχους - καλλιτέχνες (όταν αυτοί είχαν μεταβιβάσει το περιουσιακό τους δικαίωμα στην Α.Ε.Π.Ι.).

4. ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΠΩΣ Η ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥ ΥΠΠΟ ΝΑ ΠΡΟΣΩΡΗΣΕΙ ΣΤΗΝ

ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΑΕΠΙ ΚΑΙ ΟΧΙ ΤΗΝ ΕΞΥΓΕΙΑΝΣΗ ΤΗΣ ΗΤΑΝ ΣΩΣΤΗ; ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΣΑΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑ.

Για το συγκεκριμένο ερώτημα προσωπικά δεν έχω σαφή απάντηση καθόσον δεν μπορώ να γνωρίζω εάν η εξυγείανση της Α.Ε.Π.Ι. ήταν εφικτή δοθέντων των ανωτέρω. Η ανάκληση της λειτουργίας της έγινε λόγω παραβίασης από την πλευρά της ΑΕΠΙ των κανόνων της συνετούς διαχείρισης και των άρθρων του Ν.2121/1993. Η τροποποίηση των διατάξεων του νόμου και η δημιουργία νέου νομοθετικού πλαισίου για τη διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων πάντως ήταν αναγκαία όχι μόνο για τη συμμόρφωση με το Ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο αλλά και για την πραγματική προστασία και εκπροσώπηση των καλλιτεχνών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4^ο

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 2^ο

1. ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΕΠΑΦΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΕΠΙ;

Διοργάνωνα συναυλίες για χρόνια οπότε γνωρίζω καλά τη δραστηριότητα της ΑΕΠΙ. Η ΑΕΠΙ λειτουργούσε πάνω σε ένα νομικό πλαίσιο που της έδινε το δικαίωμα απλά με μία δήλωση της ότι εκπροσωπεί τον εκάστοτε καλλιτέχνη και αυτό να θεωρείται ισχύον. Η ΑΕΠΙ ισχυριζονταν ότι εκπροσωπούσε το 99% των καλλιτεχνών παγκοσμίως, μέσω διεθνών συμβάσεων αμοιβαιότητας με τις ξένες εταιρείες πνευματικής διαχείρισης δικαιωμάτων. Το ποσοστό αυτό είναι απλά αδύνατο για πολλούς λόγους. Ένας σημαντικός είναι ότι πολλοί καλλιτέχνες/μουσικοί είναι οι ίδιοι διαχειριστές των πνευματικών τους δικαιωμάτων και ουδέποτε τα έχουν καταχωρήσει σε κάποια εταιρεία διαχείρισης.

2. ΠΟΙΑ ΗΤΑΝ Η ΕΚΒΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ ΣΑΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΕΠΙ;

Έχω αθωωθεί σε τρεις περιπτώσεις στις οποίες οι ΑΕΠΙ με κατηγορούσε ότι δεν πήρα έγγραφη άδεια της (δηλαδή πληρωμή χρηματικού ποσού προς αυτήν) για την πραγματοποίηση αυτών των συναυλιών και ένας από τους σημαντικούς λόγους είναι ότι η ΑΕΠΙ ποτέ δεν προσκόμισε κάποιο αποδεικτικό της σχέσης της με τον εκάστοτε καλλιτέχνη/δημιουργό. Δεν γνώριζε πραγματικά ποιοι είναι οι καλλιτέχνες που δούλευα γιατί άνηκαν σε ειδικό ξένο μουσικό είδος.

3. ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΑΕΠΙ;

Η ΑΕΠΙ κατά την γνώμη μου λειτουργούσε κακουργηματικά αυθαίρετα δυστυχώς με την κάλυψη νομοθεσίας για χρόνια, ασκώντας χιλιάδες ποινικές διώξεις και σέρνοντας χιλιάδες ανθρώπους στα δικαστήρια άδικα (σίγουρα θα υπήρχαν και φορές που λειτούργησε σωστά), για εκφοβισμό με στόχο τον πλουτισμό της. Άλλωστε πρόκειται για μια Α.Ε

4. ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΠΩΣ Η ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥ ΥΠΠΟ ΝΑ ΠΡΟΣΩΡΗΣΕΙ ΣΤΗΝ ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΑΕΠΙ ΚΑΙ ΟΧΙ ΤΗΝ ΕΞΥΓΕΙΑΝΣΗ ΤΗΣ ΗΤΑΝ ΣΩΣΤΗ; ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΣΑΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑ.

Ήταν σίγουρα σωστή και πάρα πολύ αργοπορημένη. Θα πρέπει να υπάρξει μεγαλύτερη διαφάνεια στον τρόπο λειτουργίας μιας αντίστοιχης εταιρείας ή οργανισμού διαχείρισης δικαιωμάτων. Τόσο ως προς το αν όντως του έχει παραχωρηθεί άδεια διαχείρισης αλλά και ως τον τρόπο κατανομής των κερδών στους δημιουργούς. Πρέπει να υπάρξει δηλαδή διαφάνεια, εποπτεία και ένα καλύτερο νομικό πλαίσιο.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

ΒΙΒΛΙΑ / ΝΟΜΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ

Ένωση Αστικολόγων (2010) Πνευματική ιδιοκτησία στην Ελληνική θεωρία και νομολογία, Εισηγήσεις από το 8ο Πανελλήνιο Συνέδριο Αστικολόγων αφιερωμένο στη μνήμη Γεωργίου Κουμάντου, Θεσσαλονίκη 10-11 Οκτωβρίου 2008, 1η έκδ., Αθήνα – Θεσσαλονίκη, Σάκκουλας.

Καλλινίκου Δ. (2008) Πνευματική Ιδιοκτησία και Συγγενικά Δικαιώματα, 3^η έκδ., Αθήνα, Π. Ν. Σάκκουλας.

Καλλινίκου Δ. (2005) Πνευματική ιδιοκτησία και συγγενικά δικαιώματα, 2η έκδ., Αθήνα, Π. Ν. Σάκκουλας.

Κοτσίρης Λ., (2017) Δίκαιο πνευματικής ιδιοκτησίας και κοινοτικό κεκτημένο, 7η έκδ., Αθήνα – Θεσσαλονίκη, Σάκκουλας.

Κοτσίρης Λ. – Σταματούδη Ε. (2009) (επιμ.) Νόμος για την Πνευματική Ιδιοκτησία. Κατ' άρθρο ερμηνεία του Ν. 2121/1993: Αρθρογραφία – βιβλιογραφία – νομολογία, Αθήνα – Θεσσαλονίκη, Σάκκουλας.

Μαρίνος Μ., Θεόδωρος Δ. (2004) Πνευματική ιδιοκτησία, Αθήνα – Θεσσαλονίκη, Σάκκουλας Αντ. Ν.

Παπαϊωάννου – Σιλτς Κ. (1990) Το αντικείμενο του δικαίου του δημιουργού στο μουσικό τομέα, Θεσσαλονίκη.

Παπαρσενίου Π. (2015) Η δημόσια παρουσίαση του έργου, Π. Ν. Σάκκουλας.

Σταματούδη Ε. (2006) Κοινοτικό Δίκαιο του Ανταγωνισμού & Διανοητική Ιδιοκτησία, Κατάχρηση Δεσπόζουσας Θέσης, Αθήνα, Νομική Βιβλιοθήκη.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

Πολιτισμός, πνευματική ιδιοκτησία και κοινωνία της πληροφορίας = Culture, copyright and information society : Ευρωπαϊκή διάσκεψη στο πλαίσιο της Ελληνικής Προεδρίας (7-8 Απριλίου 2003), Αθήνα, Υπουργείο Πολιτισμού.

Παπαδόπουλος Μαρίνος (2008) Επανεξετάζοντας τα όρια της νομοθεσίας για την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας ενόψει της Ανοικτής Πρόσβασης (II), Αθήνα, ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ.

ΑΡΘΡΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ

Βαϊτσάκης, Α. (2013). Διαχείριση περιεχομένου και πνευματικά δικαιώματα. Περιοδικό Συνεργασία, αρ. 1 (Μάιος 2013). Ανακτήθηκε από: <http://lekythos.library.ucy.ac.cy/handle/10797/12934> [Ημ. Τελευταίας προσπέλασης: 30/09/2018].

Καλλινίκου Δ. (1998) Πνευματική Ιδιοκτησία και Συγγενικά Δικαιώματα στην κοινωνία των πληροφοριών, ΔΕΕ , Τεύχος 10, σσ. 926 – 932.

Καλλινίκου Δ. (1998) Τελευταίες εξελίξεις στον τομέα της πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων σε διεθνές, κοινοτικό και εθνικό επίπεδο, ΔΕΕ, σσ. 6 – 9.

Καλλινίκου Δ. (2006) Το δικαίωμα δημόσιας εκτέλεσης πνευματικών έργων σε δωμάτια ξενοδοχείων, Χρονικά Ιδιωτικού Δικαίου, (ΣΤ) 10, σσ. 834 – 842.

Καλλινίκου Δ. (2008) Τεχνικά μέσα και αναπαραγωγή για ιδιωτική χρήση, ΧρΙΔ, σ. 372 – 376.

Καλλινίκου Δ. (2012) Η νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την πνευματική ιδιοκτησία και τα συγγενικά δικαιώματα, Χρονικά Ιδιωτικού Δικαίου, Τεύχος 3, σσ. 163 – 170.

Καλλινίκου Δ. (2013) Η επίδραση του ενωσιακού δικαίου στην εθνική νομοθεσία για την πνευματική ιδιοκτησία και τα συγγενικά δικαιώματα, ΔΙΜΕΕ , Τεύχος 4, σσ. 458 – 467.

Καλλινίκου Δ. (2018) Πνευματική Ιδιοκτησία και Συλλογική Διαχείριση, Χρονικά Ιδιωτικού Δικαίου, Τεύχος 5, σσ. 321 – 325.

Κοριατοπούλου-Αγγέλη Π., Τσίγκου Χ. (2017) Ο ν. 4481/2017 για τη συλλογική διαχείριση, Συνήγορος, Τεύχος 122, σσ. 28 – 31.

Μπαμπέτας Γ. (2015), Η «νομιμοποίηση» των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης βάσει του τεκμηρίου του άρθρου 46 § 3 του Ν. 3905/2010, Χρονικά Ιδιωτικού Δικαίου, Τεύχος 3, σσ. 164 – 172.

Μπουχαγιάρ Γ. (2018) Ο πολιτισμός στα χέρια του κοινού, Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου ΕΕΕυρΔ, Τεύχος 1, σσ. 30 – 42.

Παπαδοπούλου Α. (2012) Μορφές συλλογικής διαχείρισης των πνευματικών και συγγενικών δικαιωμάτων – μια αναγκαστική συμβίωση με το αποκλειστικό δικαίωμα του δημιουργού ΔιΜΕΕ, (9) 2, σσ. 9 – 20.

Παπαρσενίου Π. (2017) Η επιταγή της διαφάνειας στις σχέσεις μεταξύ οργανισμών συλλογικής διαχείρισης και χρηστών σύμφωνα με την Οδηγία 2014/26/ΕΕ, ΔιΜΕΕ (2017) 1, σσ. 17-27.

Σταυρίδου Σ. (2015) Κανόνες εταιρικής διακυβέρνησης στη λειτουργία των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης, Η νέα Οδηγία 2014/26/ΕΕ ΔιΜΕΕ (2015) 2, σσ. 176 – 185.

Σταυρίδου Σ. (2014) Ο θεσμός της συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας μέσα από τη νομολογιακή πρακτική, Χρονικά Ιδιωτικού δικαίου, (ΙΔ) 3, σσ. 234 – 240.

Σταυρίδου Σ., (2003) Συλλογική διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και δίκαιο του ανταγωνισμού (σκέψεις με αφορμή την απόφαση ΕΠΑ 245 / ΙΙΙ / 2003), Χρονικά Ιδιωτικού Δικαίου (Γ/2003), σ. 1012.

Χίου Θ. (2015), Συλλογική διαχείριση και άδειες Creative Commons στη μουσική βιομηχανία: Αρμονική συνύπαρξη ή αλληλοεξόντωση, ΔιΜΕΕ, Τεύχος 2, σσ. 186 – 212.

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΕΣ ΔΙΑΤΡΙΒΕΣ

Αλαφραγκής Ε. (2011) Σύγκρουση του δικαιώματος στην προσωπικότητα με το ηθικό δικαίωμα του δημιουργού έργου πνευματικής ιδιοκτησίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ).

Παπαδοπούλου Α. (1996) Το δικαίωμα του δημιουργού για διατήρηση της ακεραιότητας του έργου του, Ίδρυμα Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ). Σχολή Νομικών Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών. Τμήμα Νομικής. Τομέας Εμπορικού και Οικονομικού Δικαίου.

Σταυρίδου Σ. (1999) Η σύμβαση ανάθεσης διαχείρισης στο δίκαιο της πνευματικής ιδιοκτησίας: μια μελέτη πάνω στη σχέση δημιουργών - οργανισμών συλλογικής διαχείρισης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (ΔΠΘ). Σχολή Νομικής. Τμήμα Νομικής.

NOMOI

N. 4481/2017 (Α΄100), «Συλλογική διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων, χορήγηση πολυεδαφικών αδειών για επιγραμμικές χρήσεις μουσικών έργων και άλλα θέματα αρμοδιότητας Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού»

N. 3184/2003, Κύρωση της Συνθήκης του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας για την Πνευματική Ιδιοκτησία

N.3183/2003- Κύρωση της Συνθήκης του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας για τις εκτελέσεις και τα φωνογραφήματα

N. 3057/2002, Εναρμόνιση Ορισμένων Πτυχών του Δικαιώματος του Δημιουργού και των Συγγενικών Δικαιωμάτων στην Κοινωνία της Πληροφορίας και Άλλες Διατάξεις, Άρθρο 81 (Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2001/29)

N. 2819/2000, Νομική Προστασία των Βάσεων Δεδομένων και Άλλες Διατάξεις, Άρθρο 7 (Εναρμόνιση με την Οδηγία 96/9/ΕΟΚ)

N. 2557/1997, Θεσμοί Μέτρα και Δράσεις Πολιτιστικής Ανάπτυξης, Άρθρο 8 (Τροποποίηση του Ν. 2121/1993)

N. 2435/1996 Άρθρο 3, (Τροποποίηση του Ν. 2121/1993)

N.2121/1993, Η Πνευματική Ιδιοκτησία, τα Συγγενικά Δικαιώματα και Πολιτιστικά Θέματα

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ / ΑΡΘΡΑ

Sitonio C. (2018) 'The Impact of Blockchain on the Music Industry Conference Paper · July 2018. Available at: https://www.researchgate.net/publication/326225903_The_Impact_of_Blockchain_on_the_Music_Industry?enrichId=rgreq-

d93bba04b2cc16e9fd59f27a06d5ad6b-XXX&enrichSource=Y292ZXJQYWdlOzMyNjlyNTkwMztBUzo2NDYwMTc4NjczMjk1MzZAMTUzMTAzNDA3MDkwMA%3D%3D&el=1 x 2& esc=publicationCover Pdf [Accessed 1/12/2018].

Δήμα Μ. (2018) 'Για 7 κακουργήματα η διοίκηση της ΑΕΠΙ', Εφημερίδα των Συντακτών, 9 Μαρτίου. Διαθέσιμο στο: <http://www.efsyn.gr/arthro/gia-7-kakoyrgimata-i-dioikisi-tis-aepi> [Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 30/09/2018].

Εφημερίδα των Συντακτών (2017) 'Καταγγελία δημιουργών για τους ιδιοκτήτες της ΑΕΠΙ', Εφημερίδα των Συντακτών, 29 Δεκεμβρίου. Διαθέσιμο στο: <http://www.efsyn.gr/arthro/kataggelia-dimioyrgon-gia-toys-idioktites-tis-aepi> [Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 30/09/2018].

Εφημερίδα των Συντακτών (2017) 'Συνάντηση δημιουργών με την προσωρινή Επίτροπο ΑΕΠΙ', Εφημερίδα των Συντακτών, 5 Ιουλίου. Διαθέσιμο στο: <http://www.efsyn.gr/arthro/synantisi-dimioyrgon-me-tin-prosorini-epitropo-aepi> [Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 30/09/2018].

Εφημερίδα των Συντακτών (2017) 'Ορίστηκε Επίτροπος στην ΑΕΠΙ', Εφημερίδα των Συντακτών, 28 Απριλίου. Διαθέσιμο στο: <http://www.efsyn.gr/arthro/oristike-epitropos-stin-aepi> [Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 30/09/2018].

Ιωαννίδης Σ. (2017) 'Το σίριαλ «εντός ή εκτός ΑΕΠΙ» σε επανάληψη', Εφημερίδα Καθημερινή, 8 Δεκεμβρίου. Διαθέσιμο στο: <http://www.kathimerini.gr/938313/article/politismos/moysikh/to-sirial-entos-h-ektos-aepi-se-epanalhyh> [Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 30/09/2018].

Κανελλόπουλος Δ. (2018) 'Συμφώνησαν Αυτοδιαχείριση και CISAC', Εφημερίδα των Συντακτών, 25 Ιουνίου. Διαθέσιμο στο: <http://www.efsyn.gr/arthro/symfonisan-aytodiaheirisi-kai-cisac> [Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 30/09/2018].

Κανελλόπουλος Δ. (2018) 'Ποιους προτίμησε η GEMA για τα πνευματικά δικαιώματα', Εφημερίδα των Συντακτών, 22 Ιουνίου. Διαθέσιμο στο: <http://www.efsyn.gr/arthro/poioys-protimise-i-gema-gia-ta-pneumatika-dikaiomata> [Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 30/09/2018].

Κανελλόπουλος Δ. (2018) 'Απλήρωτοι εργαζόμενοι στην ΑΕΠΙ', Εφημερίδα των Συντακτών, 1 Ιουνίου. Διαθέσιμο στο: <http://www.efsyn.gr/arthro/aplirotoi-ergazomenoi-stin-aepei> [Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 30/09/2018].

Κανελλόπουλος Δ. (2018) 'Ανακαλείται η άδεια της ΑΕΠΙ', Εφημερίδα των Συντακτών, 14 Μαΐου. Διαθέσιμο στο: <http://www.efsyn.gr/arthro/anakaleitai-i-adeia-tis-aepei> [Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 30/09/2018].

Κανελλόπουλος Δ., Ψαρρά Α. (2018) 'Ενδιάμεσος φορέας για τη διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων', Εφημερίδα των Συντακτών, 22 Μαρτίου. Διαθέσιμο στο: <http://www.efsyn.gr/arthro/endiamesos-foreas-gia-ti-diaheirisi-ton-pneumatikon-dikaiomaton> [Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 30/09/2018].

Κανελλόπουλος Δ. (2018) 'Θα ανακληθεί η άδεια της ΑΕΠΙ', Εφημερίδα των Συντακτών, 21 Μαρτίου. Διαθέσιμο στο: <http://www.efsyn.gr/arthro/anaklithike-i-adeia-tis-aepei> [Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 30/09/2018].

Κανελλόπουλος Δ. (2017) 'Η ΑΕΠΙ είναι επί της ουσίας πτωχευμένη', Εφημερίδα των Συντακτών, 6 Δεκεμβρίου. Διαθέσιμο στο: <http://www.efsyn.gr/arthro/i-aepei-einai-epi-tis-oysias-ptoheymeni> [Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 30/09/2018].

Ψαρρά Α., Κανελλόπουλος Δ. (2018) 'Μιας ΑΕΠΙ... μύριοι έπονται', Εφημερίδα των Συντακτών, 2 Μαΐου. Διαθέσιμο στο: <http://www.efsyn.gr/arthro/mias-aepei-myrioi-epontai> [Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 30/09/2018].

Ψαρρά Α., Κανελλόπουλος Δ. (2018) 'Το φάλτσο «ρεπερτόριο» της ΑΕΠΙ', Εφημερίδα των Συντακτών, 21 Ιανουαρίου. Διαθέσιμο στο: <http://www.efsyn.gr/arthro/faltso-repertorio-tis-aepei> [Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 30/09/2018].

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

BIEM (2018) 'HOME'. . Available at: <http://www.biem.org/index.php?lang=en> [Accessed 01/10/2018].

CISAC (2018) 'Who we are'. Available at: <http://www.cisac.org/Who-We-Are> [Accessed 01/10/2018].

Hellenic Blockchain Hub (2018) 'Τι είναι η τεχνολογία Blockchain'. Διαθέσιμο στο: <http://blockchain.org.gr/home/mathe/> [Accessed 20/11/2018].

Lawspot.gr (2018) 'Τεχνητή νοημοσύνη, πνευματική ιδιοκτησία και η Πρόταση Οδηγίας για τα πνευματικά δικαιώματα: Συνέντευξη με την καθηγήτρια Eleonora Rosati', 20 Νοεμβρίου. Διαθέσιμο στο: <https://www.lawspot.gr/nomika-nea/tehni-noimosyni-pneumatiki-idioktisia-kai-i-protasi-odigias-gia-ta-pneumatika> [Accessed 20/11/2018].

SACEM (2018) 'Who are we'. Available at: <https://societe.sacem.fr/en/in-short> [Accessed 01/10/2018].

ΕΛ/ΛΑΚ Ελεύθερο Λογισμικό / Λογισμικό Ανοικτού Κώδικα (2018) 'Τι είναι οι άδειες creative commons'. Διαθέσιμο στο: <https://creativecommons.ellak.gr/fylladio/> [Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 20/11/2018].

Κονταργύρης Ξ. (2013) 'ΑΕΠΙ και πνευματικά δικαιώματα: ποιες είναι τελικά οι προτεραιότητές μας;', 21 Νοεμβρίου. Διαθέσιμο στο: <https://kontargiris.wordpress.com/2013/11/13/aepi-pneumatika-dikaiomata-proteraiotites-mas/> [Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 01/10/2018].

Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας Ο.Π.Ι (2013 – 2018) 'Γενικές πληροφορίες για την πνευματική ιδιοκτησία. Συνήθη ερωτήματα.' Διαθέσιμο στο: <https://www.opi.gr/index.php/genikes-plirofories-pi/synithi-erotimata> [Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 01/10/2018].

Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας Ο.Π.Ι (2013 – 2018) 'Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας: Βιβλιοθήκη'. Διαθέσιμο στο: <https://www.opi.gr/index.php/vivliothiki> [Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 01/10/2018].

Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας Ο.Π.Ι (2013 – 2018) 'Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας: Επικαιρότητα'. Διαθέσιμο στο: <https://www.opi.gr/index.php/epikairotita> [Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 01/10/2018].

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ (2018) 'Οριστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας της ΑΕΠΙ', ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, 15 Μαΐου. Διαθέσιμο στο: <https://government.gov.gr/oristiki-anaklisi-tis-adias-litourgias-tis-aepi/> [Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 01/10/2018].

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ (2018) 'Ξεκινάει η διανομή των χρηματικών ποσών για την καταβολή των πνευματικών δικαιωμάτων των δικαιούχων της ΑΕΠΙ ΑΕ', ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, 17 Ιανουαρίου. Διαθέσιμο στο: <https://government.gov.gr/xekinai-dianomi-ton-chrimatikon-poson-gia-tin-katavoli-ton-pnevmatikon-dikeomaton-ton-dikeouchon-tis-aepi-ae/>

[Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 01/10/2018].

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ (2017) 'Ψηφίστηκε το νομοσχέδιο για τα πνευματικά δικαιώματα', ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, 17 Ιουλίου. Διαθέσιμο στο:

<https://government.gov.gr/%CF%88%CE%B7%CF%86%CE%AF%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BA%CE%B5-%CF%84%CE%BF-%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%BF%CF%83%CF%87%CE%AD%CE%B4%CE%B9%CE%BF-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%B1-%CF%80%CE%BD%CE%B5%CF%85%CE%BC%CE%B1/>

[Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 01/10/2018].

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ (2017) 'Συνάντηση δημιουργών και προσωρινής Επιτρόπου της ΑΕΠΙ', ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, 4 Ιουλίου. Διαθέσιμο στο:

<https://government.gov.gr/%CF%83%CF%85%CE%BD%CE%AC%CE%BD%CF%84%CE%B7%CF%83%CE%B7-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CE%B4%CE%B7%CE%BC%CE%B9%CE%BF%CF%85%CF%81%CE%B3%CF%8E%CE%BD-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CF%80%CF%81%CE%BF%CF%83/>

[Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 01/10/2018].

Χίου Θ. (2018) 'ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΟΠΙ (Ε.Υ.Ε.Δ.) ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΑΕΠΙ', IPrights.gr, 19 Ιουνίου. Διαθέσιμο στο:

<http://www.iprights.gr/epikairota/236-anakoinosi-tis-eyed-gia-tis-symbaseis-anathesis-ton-melon-tis-aepi-dikigoros-pnevmatikon-dikaiomaton-xiou-theodoros-chiou>

[Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 01/10/2018].

Χίου Θ. (2018) 'ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΑΕΠΙ ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΠΟ', IPrights.gr, 15 Μαΐου. Διαθέσιμο στο:

<http://www.iprights.gr/epikairota/231-oristiki-anaklisi-tis-adeias-leitoyrgias-tis-aepi-apo-to-yppo-dikigoros-pnevmatikon-dikaiomaton-theodoros-chiou>

[Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 01/10/2018].

Χίου Θ. (2018) 'ΔΡΟΜΟΛΟΓΟΥΝΤΑΙ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΑΕΠΙ', IPrights.gr, 21 Μαρτίου. Διαθέσιμο στο:

<http://www.iprights.gr/epikairotita/224-dromologountai-nomothetikes-ekselikseis-sto-zitima-tis-aepi-dikigoros-pneumatikon-dikaiomaton-theodoros-chiou> [Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 01/10/2018].

Χίου Θ. (2017) 'ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΕΠΙ: ΤΟ [ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ] ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΧΡΟΝΙΚΟ', IPrights.gr, 24 Απριλίου. Διαθέσιμο στο: <http://www.iprights.gr/gnomes/175-syllogiki-dixaeiris-kai-ypothei-aepi-to-analytiko-xroniko-chiou-theodoros-dikigoros-pneumatika-dikaiomata> [Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 01/10/2018].

Χίου Θ. (2017) 'ΟΡΙΣΜΟΣ ΕΠΟΠΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΤΗΝ ΑΕΠΙ', IPrights.gr, 6 Σεπτεμβρίου. Διαθέσιμο στο: <http://www.iprights.gr/epikairotita/191-orismos-epoptikou-symboyliou-stin-aepi-dikigoros-pneumatikon-dikaiomatvn-theodoros-chiou> [Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 01/10/2018].

Χίου Θ. (2017) 'ΠΟΡΙΣΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΑΕΠΙ: ΙΣΤΟΡΙΚΟ, ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ', IPrights.gr, 14 Φεβρουαρίου. Διαθέσιμο στο: <http://www.iprights.gr/epikairotita/164-porisma-diaxeiristikoy-elegxoy-aepi-istoriko-periexomeno-antidraseis-dikigoros-pneumatikon-dikaiomaton-xiroy-theodoros-chiou> [Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 01/10/2018].

Χίου Θ. (2016) 'ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ & ΑΔΕΙΕΣ ΑΝΟΙΧΤΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ', IPrights.gr, 8 Φεβρουαρίου. Διαθέσιμο στο: <http://www.iprights.gr/gnomes/108-syllogiki-diaxeirisi-adeies-anoiktou-periexomenou-creative-commons-dikigoros-theodoros-xiroy> [Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 20/11/2018].

